

קהלת- באור בדרך ה"רמז הרעיוני" פרק א

הקדמה

א. מהות הבאור הנקרא "רמז רעיוני"

בבאור בדרך הרמז הרעיוני, מקבלת המגילה תוכן חדש. כל הדמויות והפרטים מקבלים ישות חדשה. שיטה זו מקובלת בדברי רבותינו כגון: רבנו חיים בן עטר הקדוש בבאורו "אור החיים" על התורה (שמות פרק כב פסוק ה) "כִּי תֵצֵא אִשׁ וּמִצָּאָה קִצִּים וְנֶאֱכַל גְּדִישׁ אוֹ הַקֶּמֶה אוֹ הַשְּׂדֶה שְׁלֹם הַמִּבְעַר אֶת הַבְּעֵרָה" אומר וזו לשונו:

ובדרך רמז תרמוז התורה, את אשר יסובבו הרשעים ברשעם, כדי שיתעורר האדם מתרדמת שינת שכלו, בהביטו הפלגת הרעות אשר יביאו לעולם, כי לא [להם] לבדם יריעו, אלא יסובבו רע לכל העולם, והוא אומרו-

כי תצא אש, הלא ידעת כי צרת העם תתכנה בשם "אש", וצא ולמד משליח גבריאל אשר שאל אש [מהכרוב] (מבין הבדים), והוא בחינת תגבורת הדינים ואמר ומצאה קוצים, הם הרשעים שאינם אלא קוצים מכאיבים, ואומרו לשון מציאה, על דרך אומרו (דברים לא כא) והיה כי תמצאן אותו וגו' והטעם משום שהרשע אין לו בעלים, כי האדון ברוך הוא הנה הוא פקר בו והסיר אדנותו מעליו, וה' הסתיר פניו ממנו, ומעתה הרי הוא כמציאה, וכל הפוגע בו יעשה בו רצונו. והודיע הכתוב עוד, כי אחר שניתן רשות לאש, הדינים להבעיר, לא לקוצים לבד הם מבעירים, אלא ונאכל גדיש, כאן רמז אל תינוקות של בית רבן, שעדיין אין להם קומה אלא גדושים שבולת עם חברתה, כי בעונות הם הנתפסים בצרת עולם גם אמרו ז"ל (תנחומא ויגש ב) בפסוק (תהלים ח ג) מפי עוללים ויונקים יסדת עוז, כי הם היו ערבים בשעת קבלת התורה וכו' עין שם.

באור בדרך זו אינו חדש ביהדות. ניתן למצוא שימוש בדרך זו גם בתלמוד המשתמש בפסוק כ"אסמכתא" להלכה, ניתן למצוא דרך זו במדרשי חז"ל המשתמשים בפסוק כתשתית לבאור פרקים שלמים בתנ"ך. חכמי הקבלה הכניסו תכנים רעיוניים לפרקי תנ"ך, כך למשל יונה הנביא והאניה משמש תשתית לבאור הנשמה והגוף. דרך זו אינה פשט הכתוב. באור בדרך הרמז הרעיוני מקבלים פסוקי המגילה תכנים חדשים. להלן תהפוך המגילה לדוח-שיח מרתק בין הנשמה והגוף. יהיו כאן ויכוחים נוקבים בין הצורה והחומר שבנו.

קהלת- באור בדרך ה"רמז הרעיוני" פרק א

ב. מאבקי גוף ונשמה:

גופנו קרוץ חומר גס מחד, הנשמה שבנו היא גבוהה מאד מאידך, (מה מחפשת בת המלך בבית הכפרי?) תרכובת זו תביא בהכרח למאבקי שליטה? מדוע נבראנו כך?

אלא, הקב"ה ברא את העולם הגשמי כדי להשרות שכינתו בעולם השפל הזה. אין די לשרות בעולמות העליונים, חפץ הקב"ה שגם בעולם הגשמי תהיה לו דירה, לכן ברא עולם והוא נעלם בתוכו, וכן אנו "עולם קטן" ובתוכנו נעלמת הנשמה. הרמח"ל אומר שמטרת הנשמה לזכך את הגוף ולהביאו בטווח הארוך למדרגת הנשמה. לפעמים גובר החומר על הנשמה והיא כבויה בגוף, לפעמים נותר ממנה רק ה"ניצוץ היהודי".

לפי זה יתכנו מספר מצבים:

- ❖ נשמה שולטת ללא הרף בגוף.
 - ❖ נשמה שולטת בגוף בזמנים מסוימים.
 - ❖ נשמה וגוף שולטים באופן שווה.
 - ❖ גוף גובר על נשמה בזמנים מסוימים.
 - ❖ גוף גובר על נשמה ללא הרף.
- אלו למעשה המצבים המתוארים בספר "התניא" כ:

- ❖ צדיק גמור
- ❖ צדיק ורע לו
- ❖ בינוני
- ❖ רשע וטוב לו
- ❖ רשע גמור.

כמו כן, רצה הקב"ה להטיב לנבראיו. אולם אין הוא רוצה להביכם אלא חפץ שיקבלו את הטוב ללא בושה. לכן, ברא אותנו עם יצר רע וטוב המנגדים זה את זה. אם האדם בבחירתו החופשית ניצח את יצר הרע שבו הרי שיקבל שכר וההיפך. לפי זה נקבל את המצבים הבאים:

- ❖ היצר הרע חוסל ולא קיים.
- ❖ היצר הטוב שולט ביצר הרע תמיד.
- ❖ היצר הטוב שולט ביצר הרע לפעמים.
- ❖ היצר הרע שולט ביצר הטוב תמיד.
- ❖ היצר הטוב לא קיים.

קהלת- באור בדרך ה"רמז הרעיוני" פרק א

מאבקי חומר וצורה הינם תמצית ההויה. לכל אחד יש רמת שליטה שונה ביצרים ולפי זה הוא מציב את עצמו בסקלה הנ"ל.

ג. התהוות היצרים:

היצר הרע נכרך באדם משעה שנולד ואילו היצר הטוב רק מגיל שלוש עשרה. רבים תמהו על קביעה זו הנראית הפוכה מן המציאות. הרי עד גיל בר המצווה הילד שקט, נוח וצייתן ומגיל ההתבגרות חלות תמורות בהתנהגות הילד, עד כדי כך שנראה לנו שדווקא כעת נכנס היצר הרע בילד. על תמיהה זו עונה הרב הגאון הרב דוד שלוש שליט"א רבה של נתניה ואומר: עד גיל בר המצווה היצר הרע שולט ללא מתחרים לכן הוא שוקט על שמריו וכאשר נכנס מתחרה הוא חש ששלטונו מתערער וזה המכונה בפינו גיל ה"טיפש עשרה".

בגיל שלוש עשרה, נכנס היצר הטוב לגוף. הגוף נקרא במגילה (פרק ט, 14) "עיר הקטנה" אולם דברי היצר הטוב אינם נשמעים. מיד מתפתחת מלחמה בין היצר הרע שהוא "אזרח ותיק" או "מלך זקן וכסיל" (פרק ד, 13) ובין היצר הטוב הנקרא "ילד מסכן וחכם" (שם, שם) שהוא ה"עולה החדש" וכל אחד מנסה לכבוש את לב האדם.

ד. שלבי התפתחות האדם:

לאדם יש חמישה חלקים רוחניים: נפש, רוח, נשמה, חיה ויחידה.

- הנפש מקומה בכבד, מחסן הדם, והתורה מעידה (דברים יב, 23) "כי הדם הוא הנפש". הנפש אחראית על הצד המוטורי שבאדם כגון: עיכול, פעימות הלב וכו'. הנפש, נקראת בספר "התניא" הנפש הבהמית והיא המקור לכל העבירות. בתורה נזכר הביטוי "נפש כי תחטא" ארבע פעמים (ויקרא ד, 2 ובפרק פסוקים: 1, 17 ו - 21).

- הרוח – מקומה בלב והיא אחראית על הדיבור והתכונות של האדם.
- הנשמה – מקומה במח והיא אחראית על הקשר עם דברים רוחניים, כגון: רוח הקודש ונבואה. הגר"א סובר שהנשמה נמצאת מחוץ לגוף האדם והיא מזלו ממעל.

- חיה – זו הילה המקיפה את כל גוף האדם.
- יחידה – זו הילה המקיפה את ראש האדם.

האדם נולד עם נפש. בעל נפש ידוע כאדם האוהב את עצמו וממעט לתרום לסביבתו.

קהלת- באור בדרך ה"רמז הרעיוני" פרק א

בגיל "בר המצווה" מתחיל להתעורר בו אור "הרוח". רואים בילד ניצנים ראשונים של עזרה בבית ולאחים הקטנים. בגיל זה מתחיל חוש האחריות להתעורר בו והוא מתחיל לחוות דעה ולבקר מהלכים במשפחה ובמדינה.

מכאן ואילך אם האדם מתקדם רוחנית הוא יכול לקבל את הרוח בשלמות, זאת על ידי קיום מצוות עם כוונתם הראויה ולימוד תורה. אם זכה הרי שבגיל עשרים תכנס בו נקודת הנשמה, כלומר הארה חלשה מאור הנשמה. אם זכה הוא יכול להגדיל אותה לקומת אור מלאה וכן על זה הדרך.

רוב האנושות כיום נמצאת במדרגת "נפש" בלבד. יחידי סגולה והם תלמידי החכמים שבדור זוכים לאור הרוח ולומדי הקבלה שבדור זוכים לאור הנשמה.

אמנם גם באור הבסיסי ביותר, אור הנפש, אנו מבחינים בחמש מדרגות פרטיות שהן: נפש דנפש, רוח דנפש, נשמה דנפש, חיה דנפש ויחידה דנפש.

חמש קומות אור אלו מקבילות לחמש מדרגות הנ"ל.

יתר הרחבה בנושא זה ניתן לקרוא בספר "תורת הנפש, הרוח והנשמה".

ה. באורים אפשריים נוספים:

בחרתי לבאר את המגילה בדרך של דו-שיח בין נשמה וגוף. בדרך דומה ניתן

היה לפתח באור בדרך ה"רמז הרעיוני" כדו-שיח בין:

❖ שומרי מצוות ובין אלו שטרם זכו לשמור מצוות ובשפת הרחוב

"דתיים וחילוניים".

❖ הקב"ה וכנסת ישראל

❖ בין בני ישראל ואומות העולם וכו'

תן לחכם ויחכם עוד ואני לא באתי אלא להאיר דרך ולהראות כיוונים אפשריים בבאור המגילה.

ו. להלן מילון עברי – רמזי

מילה הרמז וההסבר

אבן	יצר הרע- עיין גמרא סוכה נב ע"ב "אם אבן הוא נימוח"
אדם	גוף- אמנם דעת הזוהר (בראשית דף כ ע"ב) ורב ככל המקובלים ש"אדם" זו הנשמה וראיה להם מהמילים (שמות ל, 32) "בשר אדם" כלומר הבשר שעניינו רואות הוא רק הבשר של האדם שבו, אולם בחרתי לסמל את הגוף במילה אדם כמתואר במקרא בעת שנברא (בראשית א, 26).

קהלת- באור בדרך ה"רמז הרעיוני"
פרק א

מילה	הרמז וההסבר
אור	נשמה – היא מאירה את הגוף.
איש מסכן	יצר טוב- הוא חלש בכוחות שכנוע יחסית ליצר הרע.
אישה	גוף – על הזוהר בפרשת לך-לך שם נדרשים אברהם ושרה כנשמה וגוף.
אלהים	הקב"ה - הוא הדן את האדם, או הנשמה - היא השולטת בגוף.
ארץ	גוף- הוא חומרי וארצי. אברהם אבינו צוה "לך לך מארצך".
בית	גוף – הוא הבית של הנשמה.
גולת הזהב	נשמה- היא היהלום שבכתר.
גלגל	גילגול- הנשמה מתגלגלת במספר גופים בכמה דורות כדי לממש את עצמה.
גשם	גשמיות- לשון נופל על לשון.
דרום וצפון	חכמה ועושר- על פי הגמרא בבבא בתרא כה ע"ב.
זבובי מות	חטאים- הזבוב רומז ליצר הרע (ברכות סא ע"א)
חכמה	נשמה - בה נקהלת החכמה.
טחנה	עבודה – טחינת הקמח הינה מלאכה קשה והיא סמל למלאכת האדם. יש פירוש נוסף (איוב לא,10) ולא השתמשתי בו כאן.
ירושלים	גוף- ירושלים היא עיר ובה אוכלוסיא. כך הגוף בו מתאכנים הנפש הרוח והנשמה
כוכבים	התלהבות- כשאדם מתלהב הוא נעשה קל תנועה כאילו היה כוכב בשמים.
לחם	תורה- על פי הגמרא ברכות נז ע"א
לקלל	לזלזל- מלשון "ובוזי יקלו" (ראה אבות ד,א) אמנם שם הכוונה "יהיו קלים" כלומר קלי הערך אך בדרך רמז גררתי את הפירוש של קללה לקלות.
מדינה	גוף – הוא הכלי של הנשמה כפי שהמדינה היא הכלי של תושביה.
מושל	נשמה- היא מושלת על הגוף. היא מביאה את הגוף לשלמות.
מלך גדול	יצר רע – הוא חזק בכוחות שכנוע יחסית ליצר הטוב. כפתגם בעלי המוסר בזמנינו "הוא משלם במזומן" וד"ל.
נחש	יצר הרע- הוא הנחש הקדמוני, החויא שהחטיא את חוה.
עבד, עבדים	גוף וכוחותיו השפלים.

קהלת- באור בדרך ה"רמז הרעיוני" פרק א

מילה	הרמז וההסבר
עבים	תאוות- הם משקעים את הגוף בטיט ורפש כאילו היה עבה.
עיר	גוף- ראה ערך "ירושלים"
עשיר	נשמה – היא עתירת כוחות: ראייה, שמיעה וכו' זכרון ומחשבה וכו'
ציפור	בוקר- נדרש מלשון "צפרא" היינו בקר בארמית. או, כשהשחר מפציע הציפורים מציצות.
קהלת	הנשמה - בה נקהלים כוחות הרוח כגון: ראייה, שמיעה, דיבור, זכרון וכו'
שמן	נשמה – עיין ערך "שמן רוקח"
שמן רוקח	נשמה- אותיות "שמן" מרכיבות את המילה "נשמה" ובגוף היא רחוקה מכור מחצבתה והיא "רקוחה" כלומר מורכבת מחלקים נוספים והם: נפש, רוח, נשמה, חיה ויחידה. לכל החלקים קוראים בכללות "נשמה".
ש'רים	כוחות הנפש. הם שורים בגוף והם בעלי השררה עליו.
תחת השמש	העולם הזה- השמש מסמלת את החיים על פני כדור הארץ.

פרק א

(א) אלו הם דְּבָרֵי קֹהֵלֶת הנשמה בְּן בת דָּוִד השכינה מְלֶךְ ששלטה
בִּירוּשָׁלַם בגוף

אומרת הנשמה: (ב) הִבֵּל הַבָּלִים אָמַר אומרת קֹהֵלֶת הנשמה לגוף.

שואל הגוף: הִבֵּל הַבָּלִים? וכי הַכֹּל הִבֵּל?

אומרת הנשמה: (ג) כן, וכי מֶה איזה יִתְרוֹן תועלת יש בעמלך לְאָדָם גופי
היקר בְּכָל עֲמָלוֹ עמלך שְׁיַעֲמַל שהינך עמל תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ בעולם הזה
הגשמי? (ד) ראה גופי היקר, בעולם הגשמי יש חוקי טבע קבועים ואין בהם
שינוי דָּוָר המייסדים הַלֵּךְ נפטר וְדָוָר הצעירים בָּא נולד וְהָאָרֶץ והארציות,
דהיינו חוקי הטבע וכן התאות הטבעות בך לְעוֹלָם עֹמֶדֶת לא משתנות כשם
שאין שינוי בטבע (ה) ראה נא כיצד קבוע הטבע ואין בו שינוי: וְזָרַח
הַשָּׁמֶשׁ השמש זורחת מידי יום באופן קבוע ומדויק. ניתן לדעת מראש את
הדקה בה תזרח השמש וכן את הדקה בה וּבָא תשקע הַשָּׁמֶשׁ וְאֵל מְקוֹמוֹ
מקומה במערב שוֹאֵף שואפת היא להגיע על מנת זֹרַח לזרוח שוב ביום
המחרת הוּא שֵׁם (ו) כמחזור השמש הקבוע מידי יום שהוא הוֹלֵךְ אֶל דָּרוֹם
וְסוֹבֵב אֶל צָפוֹן כן המחזוריות קבועה ברוח: סוֹבֵב סֹבֵב הוֹלֵךְ הָרוּחַ וְעַל
סְבִיבָתוֹ שֶׁב הָרוּחַ (ז) וכן מחזור המים קבוע: כָּל הַנְּחָלִים הַלְכִים
זורמים אֶל הַיָּם וְהַיָּם אֵינָנו מְלֵא, אֶל מְקוֹם שֶׁהַנְּחָלִים הַלְכִים דהיינו
לים מִשֵּׁם הֵם שְׂבִים לְלֶכֶת על ידי שמתאדים והופכים לעננים (ח) ובכן
אתה מבין גופי היקר אתה שייך לטבע, חוקי הטבע קבועים ולכן אין סיכוי
שתשתנה ולכן חבל על הזמן, מדוע אתה כה יגע ולהוט אחר עניני החומר כָּל
הַדְּבָרִים שבעולם כגון: וילה או וולוו יִגְעִים מיגעים את בעליהם במיסי
ארנונה, ביטוח וטיפולים תקופתיים לֹא יוֹכֵל אִישׁ לְדַבֵּר על היגיעה שבהם
כגון: דאגה מרעידת אדמה או גניבות.

עונה הגוף: לא נכון, אני נהנה מדירה נאה ורכב נאה וכו'

קהלת- באור בדרך ה"רמז הרעיוני"
פרק א

אומרת הנשמה: נכון, אך ההנאה חולפת **לא תשבע עין לראות ולא תמלא אֶזְנוֹ מְשֻׁמֶּעַ** ואינה מביאה סיפוק (ט) חבל אם כך לבזבז משאבים על ענייני העולם הזה, שהרי **מה שְׁהָיָה הוּא שְׁיִהְיָה וּמָה שֶׁנַּעֲשָׂה הוּא שֶׁיַּעֲשֶׂה וְאִין כָּל חֹדֶשׁ תַּחַת הַשָּׁמַשׁ** :

עונה הגוף: (י) "סליחה!! את מאד סגורה ומיושנת יֵשׁ דְּבָר שְׂיֵאמַר רְאֵה זֶה חֹדֶשׁ הוּא אֲנִי קוֹבֵעַ שֵׁשׁ חֲדָשׁ תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ, כגון: פצצת האטום, קרני לייזר ושימושיו המגוונים, מחשבים, תקשורת לוינית וסלולרית לא חסרים דברים חדשים? את מיושנת, את לא רוצה חידושים וסגורה בעולמך הצר. הנשמה עונה: **"כָּבֹד הָיָה לְעֵלְמִים אֲשֶׁר הָיָה מְלַפְּנֵנוּ** אֲנִי חוֹשֶׁבֶת שְׂאֵתָה מִיּוֹשֵׁן. כל מה שאתה מספר לי כבר היה (יא) **אִין זְכוֹרֹן לְרֵאשִׁנִּים** ויש עוד הרבה דברים שהיו ואינם.

מה למשל? שואל הגוף בסקרנות?

ובכן אומרת הנשמה, מי יודע היום את חכמת חנטת המת? מי יודע היום את סוד "קפיצת הדרך"? מי יכול היום לראות למרחקים בכל העולם ללא משקפת? השמעת על הנבואה? ובכן גופי היקר אתה חושב שאתה הכי חכם ומעדיף לשכוח את הדורות הראשונים. דע לך ש**וְגַם לְאַחֲרָנִים** אותך **שְׁיִהְיוּ, לֹא יִהְיֶה לָהֶם זְכוֹרֹן** לא יזכרו בגלל שאז יהיו **עִם שְׁיִהְיוּ לְאַחֲרָנָה** חידושים שאינך מעלה על דעתך כלל כגון: העברת מחשבות בין בני אדם ללא דיבור, מכונה המציירת חלומות, רובוט עוזרת בית עם בינה מלאכותית ועוד. (יב)

אֲנִי קֹהֵלֶת הַנֶּשְׁמָה הָיִיתִי מְלֻדָּה שְׁלֹטֵתִי עַל יִשְׂרָאֵל הָרוּחַ וְהַנֶּפֶשׁ בְּהִיּוֹתִי בִּירוּשָׁלַם בגוף (יג) **וְנָתַתִּי אֶזְבוֹתִי שׁוֹכֵנֶת בְּךָ, גופי היקר, אֶת אֶת לְבִי מִחֲשַׁבּוֹתֵי לְדָרוֹשׁ לַחֲקוֹר וְלַתּוֹר וּלְשׁוֹטֵט בְּחֻכְמָה עַל כָּל אֲשֶׁר נַעֲשָׂה מִתְּהוֹוָה תַּחַת הַשָּׁמַיִם** על התועלת מעסקי העולם הזה וראיתי שהעיסוק הרב בחומדיות הוא **עֵינֵן רָע** ואותו **נָתַן אֱלֹהִים לְבָנֵי הָאָדָם** כדי שלענות יבלו את זמנם **בּוֹ (יד)** כמו כן **רְאִיתִי אֶת כָּל הַמַּעֲשִׂים שֶׁנַּעֲשׂוּ תַּחַת הַשָּׁמַשׁ** בעולם הזה **וְהִנֵּה הַכֹּל הֶבֶל** אין בו ממש וירעות והם כרדיפה אחר הרוח ראית פעם מישהו לוכד רוח? (טו) **אֲנִי חוֹשֶׁבֶת שֶׁהַשִּׁקְעָה בַּעֲלָם הַזֶּה** היא **מַעֲנִית** סטיה מההגיון הצרופ **לֹא** ואין **יֹכֵל** אפשרות **לְתַקֵּן** לתקנה, כי

וְחִסְרוֹן דָּקָה שְׁעוּבֵרֶת לֹא יוּכַל לְהַמְנוֹת אִינֶה חוֹזֶרֶת (טז) דְּבִרְתִּי חֲשַׁבְתִּי
אֲנִי הַנִּשְׁמָה עִם לִבִּי מִחֲשַׁבְתִּי בִּינִי לְבִין עֲצָמִי לֵאמֹר: "אֲנִי בְּתַחֲלִילָה הִיִּיתִי
רַק בְּבַחֲיִנֶת "נֶפֶשׁ" הִנֵּה הִגְדַּלְתִּי וְהִגַּעְתִּי לְמַדְרַגַּת "רוּחַ" וְהוֹסַפְתִּי וְזִכִּיתִי
לְמַדְרַגַּת "נִשְׁמָה" חֲכָמָה וְכֵן ל"חִיָּה" שֶׁהִרִי (לִקְמוֹן) "הַחֲכָמָה תַּחֲיָה בְּעִלְיָה" עַל
כָּל ו"לִיחִידָה" שֶׁזֶּה הַמַּדְרָגָה הַגְּבוּהָה בִּיּוֹתֵר הַנִּמְצָאֹת מֵעַל כָּל הַמַּדְרָגוֹת אֲשֶׁר
הָיָה לִפְנֵי עַל יְרוּשָׁלַם לֹא הָיָה גּוֹף שֶׁזֶכָה ל"יחידה" כָּל כֵּךְ גְּבוּהָה וְלִבִּי
וּבִקְרִבִי אֶגְרֵתִי רָאָה בִּינָה הַרְבֵּה רַבָּה, חֲכָמָה וְדַעַת.

אֹמֵר הַגּוֹף:(יז)"אֵת נִשְׁמָתִי הִיִּקְרָה זֹנַחַת אוֹתִי!" עֲלִיָּה כֵה גְבוּהָה בְּרוּחָנִיּוֹת
בְּהִכְרַח תְּבִיא לְנִפְלִיָּה. אֲנִי קוֹרָא אוֹתָךְ לְסִדֵּר, אֲנִי דוֹרֵשׁ "הַעֲדָפָה מִתְקַנֶּת" כִּי יֵשׁ
לִיצוּר אִיזוֹן בֵּין חוֹמֵר וְצוּרָה !! פּוֹסֵק הַגּוֹף. וּמֵאֲז...

אֹמֶרֶת הַנִּשְׁמָה: וְאַתָּנָה מִיִּקְדַּתִּי בְּעִיקָר אֵת לִבִּי מִחֲשַׁבּוֹתֵי לְדַעַת אֵת
הִתְרוֹנוֹת וְהַחֲסָרוֹנוֹת שֶׁבְּחֲכָמָה וְבִדַּעַת שֶׁהֵן מִקּוֹר הָאֲנֵרְגִיָּה לְצוּרָה מִחַד,
וּבְהִלָּלוֹת וְשִׁכְלוֹת שֶׁהֵן מִקּוֹר הָאֲנֵרְגִיָּה לְחוֹמֵר מֵאִידֵךְ יִדְעָתִי שְׁגִים זֶה הוּא
רְעִיוֹן רוּחַ וְאִסוּר לִפְתַּח אֵת הַצּוּרָה לִלֵּא טִיפּוּחַ הַחוֹמֵר (יח) כִּי גַם בְּרִב
חֲכָמָה בְּלִבָּד לֵלֵא פִיצוּי לְחוֹמֵר יִגְרוֹם רַב לְכַעַס הַתְּפִרְצוּיּוֹת רִגְשִׁיּוֹת טַעֲוֹנוֹת
וְיוֹסִיף דַּעַת בְּלִבָּד יוֹסִיף מוֹסִיף לְעַצְמוֹ מִכָּאוֹב.

אֹמֵר הַגּוֹף בְּשִׁמְחָה: "וּבִכֵּן אֲנִי מִסְכִּימִים שִׁישׁ לְשִׁלֵּב אֵת פִּיתּוּחַ הַצּוּרָה עִם
טִיפּוּחַ הַחוֹמֵר. סוֹף סוֹף אֵת מִבִּינָה נִשְׁמָתִי הִיִּקְרָה שִׁישׁ צוּרָךְ ב"הַעֲדָפָה מִתְקַנֶּת".

פֶּרֶק ב

מִמְשִׁיךְ הַגּוֹף וְאֹמֵר:(א) אֲמַרְתִּי הִרְהַרְתִּי אֲנִי בְּלִבִּי אֲכֵן אֵין לְהִרְבּוֹת בְּחֲכָמָה
בְּלִבָּד שֶׁהִרִי סוֹפָה לְהַבִּיא לְהַפְרַת הָאִיזוֹן וְלִכְנָן. לָכֵה נָא אֲנִסְכָּה מֵעַט יֵין
וְאִבּוֹא לִידִי בְּשִׁמְחָה וְשִׁחּוֹק וְרָאָה בְּטוֹב וְאֶעֱדֵן אֵת בְּשָׂרִי בְּמִסְגֵּר, סֵאוֹנָה
רְטוּבָה וִיבִשָּׁה וְכו'.

רַגַּע, אֹמֶרֶת הַנִּשְׁמָה, אֵתָה מִקְצִין הַפֶּעַם לְטוֹבָתָךְ. גַּם זֶה מִבִּיא לְהַפְרַת הָאִיזוֹן
בִּינִי לְבִינָךְ. דַּע לָךְ שֶׁרְדִּיפָה בְּכִיוּן אֶחָד וְהִנֵּה גַם הוּא הִבֵּל אֵינוֹ מוֹעִיל כִּי
אֵין לְהַקְצִין בְּשׁוֹם צַד (ב) לְשִׁחּוֹק בְּלִבָּד אֲמַרְתִּי שֶׁזֶה מְהוֹלָל שֶׁגִּעוֹן

קהלת- באור בדרך ה"רמז הרעיוני"
פרק ב

וּלְשִׁמְחָה רִיקָה מֵתוֹכָן מָה זֶה עֲשֵׂה? אֲנִי מִסְכִּימָה שִׁישׁ לִשְׁתוֹת יַיִן וּלְרַקוֹד
אֲבָל בִּתְנָאִי שִׁישׁ תַּכְנִיִּים לִשְׁתִּיָּה וּלְרִיקוּדִים.

סיכום דיון

אומרת הנשמה: (ג) תִּרְתִּי חֲפֹשֶׁתִי בְּלִבִּי פִתְרוֹן לִבְעִית הַהִקְצָנָה וְאִמְרַתִּי שֶׁכֶּךָ
יְהִיָּה טוֹב, הִבֵּה נִתְּנָתְךָ לְמִשְׁוֹךְ בֵּינִי אֶת בְּשָׂרִי הַגּוֹף יִקְבֹּל אֶת חִלְקוֹ בְּבֶשֶׁר
וַיִּין וְלִבִּי נִהְגַּ בְּחֻכְמָה וְהַנִּשְׁמָה תִּקְבֹּל אֶת חִלְקָהּ בַּהֲשָׁגַת הַחֻכְמָה וְגַם וְלֹאֲחֹז
מֵעַט בְּסִכְלוֹת עַד אֲשֶׁר אֶרְאֶה נִרְאָה אִי זֶה זֶה דֶּרֶךְ טוֹב טוֹבָה לְבָנִי
הָאָדָם אֲשֶׁר שִׁנְעָשׂוּ תַּחַת הַשָּׁמַיִם כֹּאֵן בְּעוֹלָם הַזֶּה מְסֻפָּר בִּימֵי חַיֵּיהֶם
הַסְּפוּרִים.

התבססות גשמית וטיפות הגוף

(ד) הַגִּדְלָתִי הֶעֱדַפְתִּי אֶת הַגּוֹף הַמְמוֹנָה עַל מַעֲשֵׂי הַעֲשִׂיָּה עַל פְּנֵי הַנִּשְׁמָה,
וְהַגּוֹף נִהְנֶה מִבְּנִייתִי לִי בְּתִים דִּירָה נֹאֵה וְנִטְעָתִי לִי כְּרָמִים כְּדִי לִגְדֹל בָּהֶם
פִּירוֹת לִקְיוֹם הַגּוֹף (ה) עָשִׂיתִי לִי גִנוֹת לְטִיּוֹל כְּדִי שֶׁהַגּוֹף יִתְחַזֵּק וּפְרִדָּסִים
וְנִטְעָתִי בָּהֶם עַץ כָּל פְּרִי לִמְאֹכֵל (ו) עָשִׂיתִי לִי בְּרִכוֹת מִיָּם לִשְׁתִּיָּה
רַחֲצָה וְלִהְשָׁקוֹת מֵהֶם יַעַר הַצּוֹמֵחַ לַעֲצִים גְּדוֹלִים (ז) קִנִּיתִי עֲבָדִים
וְשִׁפְחוֹת עַל מִנֵּת שִׁיטְפִּלוּ בְּכָל הַנֶּ"ל וְהֵם יִלְדוּ וּבְנֵי בֵּית עֲבָדִים קִטְנִים הָיָה
שִׁיחִיו לִי וְגַם מְקַנָּה בָּקָר וְצֹאן הִרְבֵּה הָיָה הִרְבֵּיתִי לִי לִמְאֹכֵל וְעַבְדוֹת
הַשָּׂדֶה מְכַל הָאֲנָשִׁים שֶׁהָיוּ שִׁשְׁלָטוּ לְפָנַי בְּדוֹרוֹת הַקּוֹדְמִים בִּירוּשָׁלַם בְּגוֹפִם
(ח) כִּמוֹ כֵּן כָּנִסְתִּי לִי גַם כֶּסֶף וְזָהָב כְּדִי לִהְיוֹת בְּטוֹחַ בְּעוֹלָם הַזֶּה וְכֵן
אִסְפֹּתִי וְסִגַּלְתִּי אוֹצְרוֹת יְקָרִים שֶׁהַמְּלָכִים אוֹסְפִים בְּכָל מִינֵי וְהַמְּדִינוֹת וְכֵן
עָשִׂיתִי לִי שָׂרִים וְשָׂרוֹת תְּזַמְּרוּת כְּדִי לִשְׁמוֹחַ וְתִעֲנִיגוֹת וְלִהְתַּעֲנֵג כְּפִי שֶׁבְּנֵי
הָאָדָם אוֹהֲבִים וְכֵן עָשִׂיתִי שְׂדֵה וְשָׂדוֹת בְּרִכוֹת גִּקְוִי קָרִים וְחַמִּים (ט)
וְגִדְלָתִי וְהַגִּדְלָתִי מֵעַשֵׂי וְהוֹסַפְתִּי בְּגִשְׁמִיּוֹת מְכַל אֱלֹהִים שֶׁהָיָה שִׁחִיו כֹּאֵן
בְּעוֹלָם הַזֶּה בְּדוֹרוֹת שֶׁלְּפָנַי בִּירוּשָׁלַם בְּגוֹפִם הַגִּשְׁמִי. עִם זֹאת עָלִי לְהַעֲדִיר
שֶׁאֵף גַּם חֻכְמָתִי עֲמָדָה לִי לֹא נִמְחָקָה מֵעוֹדָף הַעֲדָפָה מִתְקַנֶּת (י) וְכָל מָה

קהלת- באור בדרך ה"רמז הרעיוני"
פרק ב

אֲשֶׁר שָׁאָלוּ שְׁבַקְשָׁה עֵינַי תַּאֲוֹתַי לֹא אֶצְלָתִי דְחִיתִי לַמַּחֲר מֵהֶם אֵלָא
סִפְקִיתִי הַיּוֹם וְלֹא מִנְעַתִּי אֶת לְבִי מִכָּל שְׂמִיחָה כִּי לְבִי שְׂמִיחַ מִכָּל עֲמָלִי
הַגִּשְׁמִי וְזֶה וְהַשְׂמִיחָה וּמַעֲמָדִי הָרִם בַּעֲוֹשֶׁר חֲכָמָה וְכִבּוּד הָיָה חֲלָקִי מִכָּל
עֲמָלִי

"יפה", אומרת הנשמה, אתה גוף מושקע מאד. (יא) וּפְנִיתִי אֲנִי הִבָּה נַעֲשֶׂה
חֲשָׁבוֹן וְנִבְדּוֹק בְּכָל מַעֲשֵׂי הַמַּעֲשִׂים שֶׁעָשׂוּ יָדַי וּבְעֲמָל וּבְרִכּוּשׁ הָעֲצוּם
שֶׁעֲמַלְתִּי שִׁטְרַחַת לְהַשִּׁיגוֹ לַעֲשׂוֹת הָאֵם יֵשׁ בְּכָל אֱלוֹ מִשְׁהוֹ נִצְחִי? הָאֵם נִשְׁאָר
מִזֶּה מִשְׁהוֹ? וְהִנֵּה הַכָּל הֶבֶל אֵין בּוֹ מִמֶּשׁ וְיָרְעוֹת רוּחַ וְכִמּוּהוֹ כְּרִדִּיפַת הָרוּחַ
וְאֵין יִתְרוֹן תּוֹעֵלַת מִהַמַּעֲשִׂים הַגִּשְׁמִיִּים הַנַּעֲשִׂים תַּחַת הַשָּׁמַשׁ בַּעֲוֹלָם הַזֶּה.

שואל הגוף: "אז מה עושים?" במה כדאי להשקיע בגשמיות או ברוחניות?
עונה הנשמה: (יב) וּפְנִיתִי אֲנִי אומרת הנשמה לְרֵאוֹת לְבַחֲוֹן אֶת הַדֶּרֶךְ. אֲוִלִּי
יֵשׁ לִרְכֹּז אֶת הַמֵּאמָץ בְּחֻכְמָה בְּלִימּוּד תּוֹרָה אוֹ אֲוִלִּי בַּדֶּרֶךְ הַנְּהוֹלָלוֹת בַּשְּׁתִּית
יֵין אוֹ וְסִכְלוֹת עַל יְדֵי רִיבּוּי קִנְיָנִים. בְּרִם, חָשׁוּב לְקַבֵּל הַחֲלָטָה עֲכָשִׁיו בַּעֲדֵי
בְּגוֹף כִּי מָה שׁוּוֹה הָאָדָם גּוֹף שֶׁיִּבּוֹא אַחֲרֵי הַמֶּלֶךְ אֶת אֲשֶׁר כָּבֵר
עָשׂוּהוּ כִּי אַחֲרֵי שֶׁאֲצֵא מִהַגּוֹף, אומרת הנשמה, לֹא אוֹכֵל לְמַלּוֹךְ עַלֶּיךָ (יג)
וְרֵאִיתִי בַּחֲכָמָה שְׂבִי וְאֲנִי קוֹבַעַת, אומרת הנשמה, שֶׁיֵּשׁ יִתְרוֹן מַעֲלָה
וְתוֹעֵלַת לְחֻכְמָה מִן הַסִּכְלוֹת כִּי יִתְרוֹן כַּמַּעֲלַת הָאֹר מִן עַל פְּנֵי הַחֲשָׁךְ
כְּגוֹן: (יד) הַחֲכָם עֵינָיו מַעֲיִין בְּכָל דְּבַר בְּרֵאוֹשׁ מִרְאשִׁיתוֹ וְהַכָּסִיל וְהַרְשַׁע
בוֹחֵר בַּהֲלִיכָה בַּחֲשָׁךְ הוֹלֵךְ לַמְּרוֹת וְיִדְעָתִי אומרת הנשמה גַּם אֲנִי
שֶׁמִּקְרָה אֶחָד יִקְרָה אֶת כָּלָם שֶׁלִּבְסוֹף אֲנִי נִפְרַדַּת מִהַגּוֹף וּבִזָּה אֵין הַבְּדֵל
בֵּין הַחֲכָם וְהַרְשָׁע.

"ממש נהדר" אומר הגוף (טו) וְאֶמְרָתִי אֲנִי בְּלִבִּי כְּמִקְרָה הַכָּסִיל גַּם אֲנִי
יִקְרָנִי אֶת מַסְכִּימָה שֶׁבְּסוֹף אֵין הַבְּדֵל בֵּין חֲכָם וְרָשָׁע הָרִי בְּסוֹפּוֹ שֶׁל דְּבַר כּוֹלֵם
מִתִּים וְלָמָּה חֲכָמָתִי אֲנִי אֶז יִתֵּר וְלָמָּה לְהַתִּיגַע בַּחֲכָמָה.

אומרת הנשמה: וְדַבַּרְתִּי בְּלִבִּי שֶׁגַּם הָרַעִיוֹן לְחֻדוֹל מִהַחֲכָמָה זֶה הֶבֶל כִּי יֵשׁ
הַבְּדֵל אֲדִיר בֵּין הַחֲכָם וְהַכָּסִיל כִּי צֵדָה הֵם יִיזְכְּרוּ הַסְּטוּרִיָּה הָאֲנוּשִׁית (טז) כִּי

קהלת- באור בדרך ה"רמז הרעיוני"
פרק ב

אין זְכָרוֹן כיצד זוכרים את לְחָכָם החכם וכיצד שזוכרים עִם את הַכָּסִיל הרשע לְעוֹלָם בְּשֶׁכֶּבֶד הַיָּמִים הַבָּאִים כשהזמן עובר הַכֹּל נִשְׁכָּח עוֹשֵׁר הַכָּסִיל נשכח וצדקת החכם נשארֶת וְאֵיךְ יָמוּת הַחָכָם עִם הַכָּסִיל ולכן גם הטענה שבעצם כולם מתים אינה נכונה. המסקנה המתבקשת היא..ש

אין לשקוע מרוב השקעה ברכושנות

(יז) וְשִׁנְאַתִּי אומרת הנשמה אֶת הַחַיִּים המושקעים רק בקניני העולם הזה כִּי רָעָה עָלַי בעיני הַמַּעֲשֶׂה ההשקעה הרבה שֶׁנַּעֲשֶׂה שטועים בה רוב בני האדם תַּחַת הַשָּׁמַשׁ בחייהם כאן בעולם הזה כִּי הַכֹּל כל רדיפת הקנינים הֶבֶל אין בה ממש או תועלת והיא כמו וְרָעוּת רדיפה אחר הַרוּחַ (יח) וְשִׁנְאַתִּי אֲנִי אומרת הנשמה אֶת כָּל עֲמָלִי רכושי שֶׁאֲנִי עֹמֵלָה תַּחַת הַשָּׁמַשׁ כי הקנין אינו נצחי ולבסוף, לאחר טורח כה גדול עוד שֶׁאֲנִיחָנו אורישנו לְאָדָם שִׁיחֶיָה אַחֲרֵי (יט) וְיָמֵי יוֹדֵעַ אם היורש יהיה הַחָכָם יִהְיֶה או סָכָל רשע והוא וְיִשְׁלַט בְּכָל עֲמָלִי רכושי שֶׁעֲמַלְתִּי שרכשתי וְשִׁחַכְמָתִי בחכמתי תַּחַת הַשָּׁמַשׁ בעולם הזה גַּם זֶה הֶבֶל שרכושי יישלט בידי כסילים(כ) וְסִבּוֹתֵי לכן יש לשנות מגמה וְאֲנִי אומרת באופן ברור: "יש להתייחס לקניני העולם הזה כקנין ארעי ולקניני העולם הבא כקנין נצחי ויש לחפש דרך חדשה לִיָּאֵשׁ אֶת לְבִי ולנטוש את הדרך הישנה הדוגלת עַל כָּל הָעֵמֶל באיסוף הרכוש שֶׁעֲמַלְתִּי שרכשים בני האדם בעמל רב ובמלוא כשרונם כאן תַּחַת הַשָּׁמַשׁ בעולם הזה (כא) ובודאי כך הוא כִּי יֵשׁ אָדָם המקדיש את זמנו שֶׁעֲמָלוֹ וכל עמלו בְּהוֹסֶפֶת חֲכָמָה של עניני העולם הזה וכן וּבִדְעַת וּבִכְשָׁרוֹן של עניני העולם הזה ולבסוף מורישו וּלְאָדָם שֶׁלֹא עֹמֵל בּוֹ וּיִתְּנֶנּוּ לוֹ את חֶלְקוֹ גַּם זֶה הֶבֶל דבר שאין בו ממש וְרָעָה רָבָה וזו תופעה מצערת (כב)אין תועלת בריבוי הרכוש כִּי מָה הִזָּה התועלת הצומחת לְאָדָם בְּכָל עֲמָלוֹ מרכוש גרידא וּבְרַעֲיוֹן לְבָבוֹ וכי מחשבתו רגועה כך יותר ממה שֶׁהוּא עֹמֵל תַּחַת הַשָּׁמַשׁ? (כג) כִּי כָל יָמָיו מְכַאֲבִים על שטרח כל כך מעט בעניני העולם הזה וְכַעַס עֲנִינּוֹ והוא כועס שחברו הגיע

קהלת- באור בדרך ה"רמז הרעיוני"

לרכוש רב ממנו, או שדבריו אינם נשמעים והרי הוא עשיר!! או שאין מכבדים אותו לפי מעלת עושרו ועוד שגם בַּלְיָלָה לֹא שָׁכַב לְבוֹ אין העשיר נם כראוי כי הכסף לא נותן לו לישון גַּם זֶה הֶבֶל הוּא (כד)אני סבורה, אומרת הנשמה, אֵין טוֹב בְּאָדָם שיהיה רק אוסף ממון, וכי לכמה כסף הוא זקוק? וכמה כסף הוא צורך? שְׂיֹאכֵל וְשָׁתָה כמה הוא מוציא על אכילה ושתייה? בשביל זה צריך לטרוח? או שמא הוא עמל על מנת וְהִרְאָה להראות אֶת נַפְשׁוֹ לעצמו ולחוש טוֹב בְּעַמְלֹו ולהרגיש סיפוק ולאמר "הנה גם אני קבצתי ממון"! גַּם זֶה רָאִיתִי אֲנִי אומרת הנשמה כִּי מִיַּד הָאֱלֹהִים הִיא בכך שהוא מאסף ממון ושומרו לזולתו (כה) והכסיל אומר בליבו כִּי מִי יֹאכֵל וּמִי יַחֲוֹשׁ ימהר להנות מהממון חוץ מִמֶּנִּי לא יתכן שממוני ילך לזולתי (כו)אולם לא כן דרכי הבורא כִּי לְאָדָם שְׂטוֹב לְפָנָיו נָתַן לעסוק בְּחֻמָּה של התורה ולהתייגע בה וְדַעַת לרכוש אותה וְשִׂמְחָה ולשמוח בהשגתה, ואילו וְלַחוּטָא נָתַן עֲנָן לְאַסּוֹף וְלִכְנוֹס רכוש שלבסוף לָתַת נִיתַן לאיש חכם שהוא לְטוֹב לְפָנֵי הָאֱלֹהִים גַּם רדיפת הרכוש זֶה הִינָה הֶבֶל דבר שאין בו ממש וכמוהו וְרַעוּת כרדיפת הרוח.

פרק ג

(א) טוען הגוף: אבל בעצם אני נהנה מהרכוש. חיי כעשיר נחמדים, יש לי וילה וולוו ואני נהנה מכספי.

עונה הנשמה: **לְכָל זְמַן וְעַת לְכָל חֶפֶץ תַּחַת הַשָּׁמַיִם** סבלנות יקירי. לעולם הזה, תחת השמש, יש כללים: יש ראשית ויש אחרית הן (ב)בחיי הפרט ובחיי הכלל, בדומם, צומח, חי ומדבר, וכן במאורעות האדם. יש כאן 28 עתים הרומזים על מחזור החמה שהוא בן 28 שנים.

בחיי הפרט: **עַת לְלֶדֶת** יש ראשית וְעַת לְמוֹת ואחרית,

בחיי העץ **עַת לְטַעַת** יש ראשית וְעַת לְעֻקּוֹר נְטוּעַ ואחרית

(ג) ובחיי אומה יש **עַת לְהַרְוֹג** אחרית וְעַת לְרַפּוֹא ויש איחוי שברים.

בדומם **עַת לְפָרוֹץ** יש אחרית וְעַת לְבָנוֹת ויש ראשית

(ד) ובחיי הפרט והכלל יש **עַת לְבָכּוֹת** בזמן צער וְעַת לְשִׂחוֹק בזמן שמחה

עַת סְפּוֹד בבית אבלים וְעַת רְקוֹד עם חתנים(ה) ויש **עַת** זמן לְהַשְׁלִיךְ בו

מגרשים **אַבְנִים** את הבנים מאדמתם וְעַת ויש זמן כְּנוֹס של קיבוץ **אַבְנִים**

הבנים **עַת לְחַבּוֹק** את: האדמה / החכמה / האישה וְעַת לְרַחֵק מִחֶבֶק (ו)

עַת לְבַקֵּשׁ את הבנים / אתגרים וְעַת לְאַבֵּד להתרחק מהם **עַת לְשָׁמּוֹר** את

בני ישראל על אדמתם וְעַת לְהַשְׁלִיךְ אותם לגלות (ז) **עַת לְקַרֹּעַ** את העם

בין מפלגות וְעַת לְתַפּוֹר לאחד את השורות ולקרוא להתפקדות **עַת לְחַשׂוֹת**

לפעמים השתיקה חזקה מהדיבור וְעַת לְדַבֵּר ולעיתים חשוב לדבר (ח) **עַת**

לְאַהֵב יש זמן שהבנים אהובים ויש זמן וְעַת לְשִׁנּוֹא שהם שנואים בעיניו **עַת**

מִלְחָמָה בין הקב"ה ובניו וְעַת שְׁלוֹם (ט) ואם הכל קצוב ומדוד מֶה יִתְרוֹן

הַעוֹשָׂה בְּאֶשֶׁר הוּא עֹמֵל מה הענין באיסוף ממון ורכוש?

(י) רְאִיתִי, אומרת הנשמה לגוף **אֶת הָעֵנָן אֲשֶׁר נָתַן אֱלֹהִים לְבָנִי**

הָאָדָם לאסוף ממון לְעֻנּוֹת בּוֹ זה רק כדי להעביר בו את החיים (יא) **אֶת**

הַכֹּל עֹשֶׂה יָפָה בְּעֵתוֹ בזמן שלום הוא מטיב לבני האדם על טובתם ובזמן

מלחמה הוא משיב להם גמולם **גַּם אֶת הָעֵלָם** וגם את יום הפטירה העלים

קהלת- באור בדרך ה"רמז הרעיוני"
פרק ג

מהם כדי שיבנו ויטעו וכו' ונתן בלבם חשק ליצור לבנות לחרוש ולקצור וכו' מבלי אשר לא ימצא לא יבין האדם את המעשה אשר עשה האלהים מראש ועד סוף שאם ידאג אדם מיום המיתה לא יעשה דבר (יב) ידעתי, אומרת הנשמה, כי אין טוב בם בחיים של איסוף רכוש כי צריכת הרכוש עד תום היא נדירה מה שנותר לעשות זה כי אם לשמור בקיים ולעשות טוב עם הזולת בחייו בעודו חי (יג) וגם כל האדם הרכושני שיאכל ושתה שירצה לאכול ולשתות וראה טוב בכל עמלו ולראות טוב מעמלו מפת אלהים היא זה מותנה בשלום העולמי, ראינו כבר עשירים שמתו ברעב.

אומר הגוף: (יד) ידעתי השתכנעתי כי כל אשר יעשה האלהים בעולם הטבע הוא יהיה נצחי לעולם, עליו אין האדם יכול להוסיף וממנו אין האדם יכול לגרע אז בשביל מה לחיות?

יפה שאלת, אומרת הנשמה. דע לך שבאת לעולם רק כדי לדעת ולהכיר את האלהים שעשה אותך כדי שייראו שתירא מלפניו אותו (טו) נכון מה שהיה כבר בבריאת העולם הוא שיהיה, איתני הטבע נצחיים ואשר עתיד להיות כבר היה נקבע בראשית בריאת העולם והאלהים יבקש רוצה ממך את נרדף שתירא אותו (טז) ועוד אני אומרת לך ראיני מתוך נסיוני וידעתי שהחיים כאן תחת השמש בעולם הזה הם האתגר האמיתי שלך. מקום חייך בעולם הזה הם זירת המשפט. הבורא נותן לך בחירה חופשית להיות שמה בעולם הזה הרשע רשע או צדיק ואחר כך לאחר הפטירה הוא ידון אותך אם היית ומקום הצדק צדיק או שמה שהיית הרשע רשע.

אומר הגוף: יפה מאד (יז) אמרתי אני אומר בלבי הגוף, אני חושב שאת קצת מפריזה. את יותר מידי קיצונית. את סבורה שהאדם יכול להיות או צדיק או רשע, אין לך מצבי ביניים. אני סבור שאת הצדיק ואת הרשע ישפט האלהים, גם בצדיק יש מעט תאות כי עת משפט יש לכל חפץ רצון או תשוקה והאדם הצדיק והרשע עתידים לתת דין וחשבון ועל כל המעשה

קהלת- באור בדרך ה"רמז הרעיוני" פרק ד

המעשים שעשו שם בעולם הגשמי. (ית) אִמְרָתִי משיב אֲנִי בְּלִבִּי הגוף על דְּבַרְת דברייך בְּנֵי הָאָדָם, נשמתי היקרה, שטענת שהאדם הוא יצור לְבָרִם על, והוא נזר הבריאה וכך ברא אותו הָאֱלֹהִים ואת, נשמתי היקרה, וְלִרְאוֹת תראי ותביני שְׁהֵם הצדיק והרשע שניהם בסופו של דבר בְּהִמָּה רוצים בטובת עצמם ודואגים הִמָּה רק לָהֶם לעצמם. אין הבדל בסופו של דבר בין הצדיק והרשע (יט) כִּי מִה מְקַרָּה שיקרה לְבְנֵי הָאָדָם הצדיקים ומה וּמְקַרָּה שיקרה גם כן הַבְּהִמָּה לרשעים וּמְקַרָּה אֶחָד לָהֶם, כְּמוֹת זֶה הרשע כֹּן מוֹת זֶה הצדיק וְרוּחַ אֶחָד לְכֻלָּם ואין מוֹתֵר מעלה הָאָדָם לצדיק יותר מן הַבְּהִמָּה הרשע אֲנִי כִּי הַכֹּל הֶבֶל (כ) בסופו של דבר, נשמתי האהובה, הַכֹּל הן הצדיק והן הרשע הוֹלֵךְ מתים ואֵל מְקוֹם אֶחָד הקבר הַכֹּל שניהם הולכים. שניהם הָיָה נולדו בגוף מן הָעֶפֶר קרוץ חומר וְהַכֹּל וגוף שניהם שָׁב אֵל יבלה בְּהָעֶפֶר (כא) אני מסכים איתך שיש דין ויש דיין אך מִי יוֹדֵעַ אם רוּחַ בְּנֵי הָאָדָם הצדיקים הֵעֲלָה הִיא לְמַעַלָּה לגן עדן וְרוּחַ הַבְּהִמָּה הרשעים הִיא לְרִדָּת הִיא לְמַטָּה לָאָרֶץ? (כב) יש רשע שהוא צדיק ויש צדיק שהוא רשע. וְאֲנִי רְאִיתִי חושב כִּי אֲנִי יוֹתֵר טוֹב מֵאֲשֶׁר יִשְׁמַח הָאָדָם בְּמַעֲשָׁיו בכל פעולותיו ומעשיו כִּי זֶה הוּא חֲלָקוֹ יַעֲזֹדוּ כִּי מִי יִבְיָאֲנוּ יחיה אותו כדי לִרְאוֹת בְּמָה שִׁיְהִיָּה אַחֲרָיו אחרי מותו.

אומרת הנשמה: אני חוזרת על דברייך, אתה טוען שכיון שבסופו של דבר גם בצדיק נדבקים חטאים, ואנו לא יודעים מי בעצם הצדיק הטהור, אז כדאי לחיות טוב כי חיים רק פעם אחת, we have to do it well.

פרק ד

(א) וְשִׁבְתִּי משיבה אֲנִי הנשמה על דברייך, גופי המתוק. הבה וְאֶרְאָה נבחן אֶת כָּל מעשי בני האדם הָעֹשִׂים המוטעים, מה שקוראים "עבירות", אֲשֶׁר שִׁנְעִשִׂים כאן תַּחַת הַשָּׁמַשׁ בעולם הזה וְנִרְאָה שֶׁהִנֵּה דִמְעַת הָעֹשִׂים על פניהם, וְאֲנִי לָהֶם מִנַּחֵם שכר וּמִיָּד הרשעים עֹשִׂקִיהֶם שיצרו אותם אין

קהלת- באור בדרך ה"רמז הרעיוני"
פרק ד

בהם כל כח תוכן ואין להם למעשים מנחם שכר בעולם הבא עולם דין וחשבון.

אומר הגוף: היאוש גובר בי, מה טעם יש בחיים אם על כל פעולה איני יודע אם טובה היא או רעה ואם על כל פעולה ולו אף הקטנה ביותר אתן דין וחשבון? (ב) ושבח אני אומר הגוף את המתים שכבר מתו ואינם צריכים לחיות מן החיים אשר המה חיים בעולם הזה עצנה עדיין (ג) וטוב משניהם מן החיים ומן המתים את אשר עין לא היה נולד כלל אשר ושל לא ראה את המעשה המעשים הרע הרעים אשר נעשה הנעשים תחת השמש כאן בעולם הזה.

אומרת הנשמה: (ד) וראיתי אני את כל עמל איסוף הרכוש ואת כל כשרון המעשה המעשים המוכשרים כי היא שהמניע להם זו קנאת איש מרעהו ובעצם גם זה הכל דבר שאין בו ממש ורעות רוח וכרדיפה אחר הרוח (ה) כשהכסיל גוף סופג ביקורת חזיתית כה קשה הוא חבק את ידיו אין לו מה לענות ואכל את בשרו ונושך את שפתיו(ו)הנשמה אינה מרפה וממשיכה להלום: שמע גופי היקר, טוב מלא כף נחת וסיפוק רוחני ממלא חפנים עמל איסוף רכוש הדומה ורעות לרדיפה אחר הרוח (ז) ושבתי אני ואראה ועוד שמע קטע: זה ממש הכל שנעשה תחת השמש כאן בעולם הזה: (ח) יש איזה אדם אחד ואין לו אישה כלומר אדם שני במשפחה גם בן ואח אין לו בקיצור הוא בודד ואין קץ לכל עמלו והוא עמל ללא הרף גם עינו לא תשבוע עשר ותמיד הוא חושב שהגיע רק לחצי הדרך באיסוף הממון, ואין הוא שואל את עצמו "ולמי אני עמל ומחסר את נפשי מטובה"? גם זה הכל וענין רע הוא (ט) אם כבר הזכרתי את גנות הבדידות אוסיף ואספר בשבח הצוותא: טובים השנים נפש רוח מן הגוף האחד אשר מפני שיש להם שכר טוב בעולם הבא בעמלם (י) כי אם הנפש תחטא וכתוצאה מכך יפלו יפוח הרוח מהגוף וילך לו האחד יקים את חברו ואילו האחד שיפול ואין לו שני להקימו (יא) גם אם ישכבו שנים וחס להם ולאחד איך יחס? (יב) ואם יתקפו את האדם

הָאֶחָד הָרִי שְׁמִיד הַשָּׁנִים יַעֲמָדוּ נִגְדּוֹ לְהַצִּילוֹ וְהַחֵיט הַמְּשָׁלֵשׁ וּבֹדָאִי
שָׁאם הָיוּ שְׁלוּשָׁה חֲבֵרָה לֹא בְּמִהְרָה יִנָּתֵק הַהֲגָנָה הִיתָה מַעֲוֵלָה (יג) טוֹב
לְשִׁמוּעַ לַעֲצוּת הַנִּשְׁמָה שֶׁהִיא חֹלֶשָׁה כִּי־לֹד מְסַכָּן וְחָכָם מֵאֲשֶׁר לְשִׁמוּעַ
לַעֲצוּת מִמֶּלֶךְ הַגּוֹף שֶׁהוּא זָקֵן וְתִיק יוֹתֵר מִן הַנִּשְׁמָה וְעִצּוּתוֹ רַק וְכִסִּיל
רַשְׁעוֹת וְהוֹלָלוֹת אֲשֶׁר לֹא וְאִין הוּא יָדַע לְהִזָּהֵר לְהַזְהִיר אֶת הָאָדָם
שֶׁלֹא יַחֲטֵא עוֹד (יד) כִּי מִבֵּית הַסּוּרִים מִמָּקוֹם הַטִּינוּפָה הֵינּוּ מִן הָרַחֵם
יֵצֵא לְמֶלֶךְ עַל הָאָדָם, יֵשׁ לְזָכוֹר כִּי שֶׁגַם בְּמַלְכוּתוֹ בְּלִידָתוֹ נוֹלַד רָשׁ הִיָּה
חֹלֶשׁ (טו) רָאִיתִי אֶת כָּל בְּנֵי הָאָדָם הַחַיִּים וְהַמְּהֻלָּכִים תַּחַת הַשָּׁמַשׁ
בְּעוֹלָם הַזֶּה. הֵם זָכוּ לַחַיִּים כִּי בָחָרוּ לַחַיּוֹת עִם הַיָּלֹד הַשָּׁנִי זֶה הַנִּשְׁמָה אֲשֶׁר
יַעֲמָד תַּמְלוּךְ תַּחְתָּיו בְּמָקוֹם הַמֶּלֶךְ הַזֶּקֶן וְהַכִּסִּיל שֶׁזֶה הַגּוֹף. אוֹלָם קְבוּצָה זֶה
קִטְנָה (טז) אִין קֹץ סוֹף לְכָל הָעָם בְּנֵי הָאָדָם לְכָל אֲשֶׁר הָיָה הָיוּ לְפָנֵיהֶם
וְטַעַן וְנִמְשְׁכוּ אַחֵר הַגּוֹף גַּם בְּנֵי הָאָדָם הָאֲחֵרוֹנִים לֹא יִשְׁמָחוּ בּוֹ בִּילֵד
הַשָּׁנִי שֶׁזֶה הַנִּשְׁמָה בְּאוֹמֶרם כִּי שֶׁגַם זֶה הַנִּשְׁמָה הֶבֶל אִין בֵּה מִמֶּשׁ וְרַעֲיוֹן הַזֶּה
שֶׁל חוֹלָה רוּחַ. אִמּוֹר לִי גּוֹפִי הִיקָר "הֵישׁ לְךָ סִיכּוּי לְהַשְׁתַּנּוֹת"?

(יז) אִמּוֹר הַגּוֹף: אֲנִי מִשּׁוֹכֵנֶנֶה שֶׁאֵת צוֹדֶקֶת. אֲנִי רוֹצֵה לִהְיוֹת כְּמוֹךְ.

"אִין כְּמוֹךְ" אִמּוֹרֶת הַנִּשְׁמָה. אוֹלָם גּוֹפִי הִיקָר שְׁמֹר אֶת רַגְלֶךָ הַרְגִּלִּיךְ הַמְּגוּנִים
כִּי־אֲשֶׁר תִּלָּךְ אֶל אֵלֵי לִהְיוֹת כְּמוֹנִי כִּי אֲנִי חוֹצְבִתִּי מִבֵּית הָאֱלֹהִים כִּסֵּא
הַכְּבוֹד וְקָרוֹב וְכֹדָאִי לְךָ לְשִׁמְעַ לְהַבִּין זֹאת מִתַּת מֵאֲשֶׁר תִּפְרַנֵּס בְּשַׁפַּע אֶת
הַכִּסִּיִּלִּים כּוֹחוֹת הָרוּעַ בְּעוֹלָם זָבָח, כִּי כּוֹחוֹת הָרוּעַ אֵינָם אִין בֵּהם
יּוֹדְעִים דַּעַת לַעֲשׂוֹת רָע אוֹ טוֹב, אִלָּא הֵם נִיזוֹנִים מִטַּעוּיוֹת הַגּוֹף.

פֶּרֶק ה

(א) "אֲנִי מֵאוֹשֶׁרֶת שְׁבַחֲרַת לְשָׁנוֹת כִּיוּן וְלִהְדָמוֹת אֵלִי" אִמּוֹרֶת הַנִּשְׁמָה, אוֹלָם
אֶל תִּבְהֵל תַּחֲפֹז לְהַשְׁתַּנּוֹת הֵן עַל פִּיךָ בְּדִיבּוּר אֵלִי וְהֵן וְלִבְךָ בְּמַחֲשַׁבְתְּךָ
וְאֶל יְמִינְךָ תִּמְהַר לְהוֹצִיא דְּבָר דִּיבּוּרִים לֹא רֵאוּיִים לְפָנֵי הָאֱלֹהִים לְפָנֵי
כִּי הָאֱלֹהִים אֲנִי חוֹצְבִתִּי מִכִּסֵּא הַכְּבוֹד בְּשִׁמְיָם וְאַתָּה גּוֹפִי בֵּאת עַל

קהלת- באור בדרך ה"רמז הרעיוני"
פרק ה

מִהָאָרֶץ עַל כֵּן יִהְיוּ דְבָרֶיךָ מְעֻטִּים (ב) גופי היקר, היה שלם עם עצמך.
אתה עומד לעשות מהפך אדיר. אולם מרגע שהחלטת שזו הדרך אל תחלום כִּי
בֹא הַחֲלוֹם הַחֲלוֹמוֹת בָּאִים בְּרַב מְרִיבוֹי עֲנִין ענינים. חלום זה הרהור
תשובה שלא מומש. עליך לודא ששינוי הכיוון אמיתי ולא נפל עליך מריבוי
הרהורים, שאם לא כן, כל דבריך אינם אלא וְקוֹל כְּקוֹל הַכְּסִיל בְּרַב המרבה
דְּבָרִים בדיבורים כי "הכל דיבורים" (ג) לכן כִּפְּאֶשֶׁר כשתחפוז תִּדְרֹךְ נֶדֶר
לגור לֵאלֹהִים עימי, עשה זאת מיד וְאַל תִּתְאַחֵר תתעצל לְשַׁלְמוֹ מלהשלים
את עצמך כִּי אֵין לִי חֶפֶץ בְּכִסְיִלִּים בגוף האומר מחר, אלא כיון אֵת אֶשֶׁר
שרצית תִּדְרֹךְ לדור עימי ובמחיצתי שְׁלֵם השלם עצמך מיד (ד) יותר טוֹב
אֶשֶׁר שֶׁלֹא תִדְרֹךְ מִשְׁתַּדֹּר וְלֹא תִשְׁלֵם כי האומר אחטא ואשוב אין
מספיקין בידו לשוב (ה) גופי היקר: אֵל תִּתֵּן אֵת פִּיךָ תאמר לְחִטִּיא אחטא
ואשוב כי אסור להתל אֵת בְּשָׂרְךָ בגוף וְאַל תִּאמַר לִפְנֵי הַמַּלְאָךְ הממונה
על התשובה כִּי הרהור התשובה היה בְּשִׁגְגָה הִיא, לָמָּה אתה נותן לי יִקְצֹף
הָאֱלֹהִים לכהוס על קוֹלְךָ הרהורי התשובה שהתנוצצו בך וְחָבַל אֵת
ולאמר שכל הרהורי התשובה שלך הם "הבל" וכחלום שאין בו ממש, כך כל
מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ (ו) כִּי אין תועלת בְּרַב מְרִיבוֹי חֲלָמוֹת הרהורי תשובה שאין
בהם מעשה, אלו הם וְהַבָּלִים וְדְבָרִים ודיבורים הִרְבָּה לרוב. אם החלטת
לשוב, שוב ואל תתמהמה וזכור כִּי שְׁאֵת הָאֱלֹהִים אותי יש יִרָא לכבד.
אומר הגוף: (ז) "אני שב בכל יום אולם איני רואה כל ברכה מהמהפך הזה, מאז
מצבי גרוע מיום ליום".

עונה הנשמה: אִם רֵאִית עֶשֶׂק רָשַׁע שאתה נעשק וְגִזַּל מִשְׁפָּט וְצָדֵק והצדק
ממך והלאה, ואתה תִּרְאֶה רואה בְּמִדְיָנָה בגוף רק מחלות ויסורים אֵל
תִּתְנֶמָּה תתפלא עַל הַחֶפֶץ הנהגה זו, כִּי יש מלאך גְּבוֹה שהוא מַעַל מלאך
גְּבוֹה והוא שֹׁמֵר מקפיד שתשלם על חטאי העבר. ומעל מלאך גבוה זה ישנם
מלאכים וְגִבְהִים עֲלֵיהֶם הממונים לשלם גמול לכל אדם לפי פעולותיו (ח)
וְיִתְרוֹן המעלה שלך אֶרֶץ גופי היקר בְּכָל ענין הוּא כאשר אני מְלָךְ מולכת
עליך ואתה לְשֹׁדָה גופי נֶעְבֵּד מזדכך אט אט ואסור למהר. אמנם אני יודעת

קהלת- באור בדרך ה"רמז הרעיוני"
פרק ה

(ט) שגוף האהב את הנשמה כְּסָף ונכסף אליה **לֹא יִשְׁבַּע** אינו מסתפק בזיכור עדין והוא כְּסָף נכסף מיד למעלה נוספת וּמִי אֱהָב בְּהֶמוֹן ומי שרוצה לכבוש את פסגת ההר ביום אחד **לֹא תִבּוֹאָה** לא יוכל לבוא למעלות אלו כי מיד יפול ולכן רעיון של תשובה פתאומית ומהירה **גַּם זֶה הֶבֶל (י)** אני מאמינה בתשובה הדרגתית. **בְּרָבוֹת** כאשר מתרבים הַטּוֹבָה המעשים הטובים **רַבּוּ רַבִּים** הם כוחות הגוף **אוֹכְלִיָּה** הנהנים בעיצה ובתושיה.

"יפה" אומר הגוף. אני שואל וּמָה כְּשָׂרוֹן איזו תועלת צומחת לְבַעֲלִיָּה לי מהתשובה?

עונה הנשמה: אין למדוד את עשיית התשובה בכלים גשמיים **כִּי אִם אֵלָּא רְאוּת עֵינָיו** בכלים רוחניים. כגון: הילה טהורה. (יא) **מְתוּקָה שְׁנֵת הָעֶבֶד** בעל התשובה, העובד על תיקון מידותיו **אִם מַעֲט אֵט אֵט וְאִם אוֹ הֶרְבֵּה** קצת יותר מהר, בכל אופן הוא בחר בשינוי דרכו, הרי שהוא **יֹאכֵל** נהנה מדרכו החדשה וְאֵילוֹ הַשְּׂבַע הרשע שאינו חפץ אפילו לבדוק את דרכו והוא סבור שהוא **לְעֹשֶׂיר** בכיוון הנכון **אֵינָנוּ** אין לו **מִנִּיחַ לוֹ לִישׁוֹן** קורת רוח בעמלו. והרי לך, גופי היקר, דוגמא מהחיים: (יב) **יֵשׁ רָעָה חוֹלָה** דיעה כוזבת הרווחת **רְאִיתִי תַּחַת הַשָּׁמַשׁ** בין בני האדם, האומרת שמטרת האדם בעולם זה **עֹשֶׂר** לצבור הון גשמי או מידות טובות אולם זה **שָׁמּוֹר** לצרכי הביטוח הפנסיוני או ההשלמה העצמית **לְבַעֲלָיו** אולם זה פועל **לְרָעָתוֹ (יג)** הכיצד? **וְאֶבֶד הָעֹשֶׂר הַהוּא בְּעֵינָיו רָע** חברת הביטוח פשטה רגל או ששווקי ההון התמוטטו, או שרם לבבו ושכח את אלוקיו, והנה לאב הזה **וְהוֹלִיד** נולד **בֶּן וְאִין בִּידוֹ** האב **מְאוּמָּה** כדי לסייע לבנו הנולד או שאין בידו ללמדו מידות טובות (יד) ובכן, אין בטחון גם בחברות הביטוח ואין בקנין המידות בטחון בהגשמה עצמית **כְּאֲשֶׁר יֵצֵא** האב **מִבֶּטֶן אִמּוֹ עָרוֹם** וללא כסף וללא מידות מזוככות כך **יָשׁוּב לְלֶכֶת** לקבר **כְּשֶׁבֶא** כפי שנולד וּמְאוּמָּה **לֹא יֵשֵׂא בְּעַמְלּוֹ** מכל הממון הרבה שכנס או העמל שהשקיע בהטמעת המידות כדי **שְׁיִלְךָ** להוליכו **בִּידוֹ (טו)** וגם זה **רָעָה חוֹלָה** כָּל עֲמַת כפי

קהלת- באור בדרך ה"רמז הרעיוני"
פרק ה

שָׁבָא בֶן יִלְדָּה וַיְמָה יִתְרוֹן לוֹ שֶׁיַּעֲמַל לְרוּחַ (טז) גַּם כָּל יָמָיו בַּחֲשָׁד
יֹאכֵל כְּדֵי לְחַסוֹךְ פְּרוּטָה לְפְרוּטָה וְהוּא וְכָעֵס כּוֹעֵס הַרְבֵּה עַל פִּי רֹב כִּי אִינוּ
עוֹמֵד בִּיעֲדֵי צְבִירַת הַהוֹן שֶׁהַצִּיב לַעֲצֻמוֹ וְחֲלִיוֹ וְכֹל יָמָיו בַּחֲוִלֵי כִי הוּא חוֹסֵךְ
כִּסְפוֹ וְאִינוּ קוֹנֶה תְּרוּפּוֹת וְקֶצֶף וְהוּא מְמוֹרָמֵר תְּדִיר כִּי לֹא הִגִּיעַ לַחֲצִי עוֹשְׁרוֹ
(יז) וְלִכֵּן הִנֵּה אֲשֶׁר רָאִיתִי אֲנִי הַנִּשְׁמָה שֶׁהִכִּי טוֹב הוּא אֲשֶׁר וְהִכִּי יָפָה
הוּא לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת וְלִרְאוֹת טוֹבָה וְלִשְׁמוֹחַ בְּכָל עֲמָלוֹ שֶׁיַּעֲמַל תַּחַת
הַשֶּׁמֶשׁ מִסֵּפֶר בְּכָל יָמֵי חַיָּיו אֲשֶׁר נָתַן לוֹ הָאֱלֹהִים כֹּל זְמַן שֶׁאֵינוּ יוֹדִיעַ
כִּי זֶה הוּא חֶלְקוֹ שֶׁכָּרוּ (יח) גַּם כָּל הָאָדָם גּוֹף וְנִשְׁמָה יוֹדִיעַ אֲשֶׁר נָתַן לוֹ
הָאֱלֹהִים עֶשֶׂר וְנִכְסִים וְהַשְׁלִיטוֹ וְנָתַן לוֹ אֶת הָאֲפֻשְׁרוֹת לֶאֱכֹל לַהֲנוֹת
מִמֶּנּוּ וְלִשְׁאֹת אֶת חֶלְקוֹ וְלִשְׁמֹחַ בְּעֲמָלוֹ זֶה מִתַּת אֱלֹהִים הִיא (יט)
כִּי לֹא הַרְבֵּה יִזְכֹּר אֶת יָמֵי חַיָּיו כִּי הָאֱלֹהִים מַעֲנֶה בְּשִׂמְחָת לְבוֹ

פרק ו

עוד אומרת הנשמה: יש להזהר בקנין המידות שיהיו ללא רבב כי (א) יש רעה
אֲשֶׁר רָאִיתִי, אומרת הנשמה, תַּחַת הַשָּׁמַשׁ כאן בעולם הזה וְרַבָּה הִיא
עַל הָאָדָם והרבה בני אדם נפלו ברשת הגאווה. כגון: (ב) אִישׁ חֹשֵׁב אֲשֶׁר
יִתֵּן שְׂכָרָה לַהֲגִיעַ לוֹ הָאֱלֹהִים בזכות כשרונותיו לַעֲשֹׂר רב בידיעת התורה
וּנְכָסִים והם כנוסים בידו וְכָבוֹד והוא כבד מאד, יש בידו: מקרא, משנה,
תלמוד, פוסקים, מדרשים, חסידות וקבלה וְאֵינָנו חֹסֵר לְנַפְשׁוֹ מִכָּל אֲשֶׁר
יִתְּנָהּ וּבִידוֹ לְהוֹסִיף יְדִיעוֹת נוספות וְלֹא יִשְׁלִיטֵנוּ הָאֱלֹהִים לֶאֱכָל מִמֶּנּוּ
וכל התורה הזו אינה מזכה אותו לחיי העולם הבא כִּי אִישׁ נִכְרִי הִסֵּם
יֹאכְלֵנוּ מתפרנס בשפע מתורתו וְזֶה הֶבֶל וְחָלִי רָע הוּא (ג) אִם יוֹלִיד
יִכְתוֹב הָאִישׁ מֵאָה ספרים וְשָׁנִים רַבּוֹת יִחְיֶה וְרַב שְׂיָהוּ יָמֵי שָׁנָיו
וְנַפְשׁוֹ לֹא תִשָּׁבַע מִן הַטּוֹבָה וְאוֹלָם גַּם קְבוּרָה חֶלֶק טוֹב לְעוֹלָם הַבָּא לֹא
הִיָּתָה הִיא לוֹ אֲמַרְתִּי טוֹב מִמֶּנּוּ הַנֶּפֶל בעל הענוה המפיל מערך עצמו
(ד) כִּי בִהְבֵּל בִּמְחַבֵּא הוּא בָּא וּבִחְשָׁךְ וּבִהְסֵתֵר יֵלֵךְ הוּא הוֹלֵךְ וּבִחְשָׁךְ
והוא מסתיר את שְׁמוֹ יְכַסֶּה וְאֵינוּ מוֹכֵר לַאִישׁ(ה) גַּם שָׁמַשׁ מחיי העולם
הזה לֹא רָאָה שְׂמֵחָה וְלֹא יָדַע נֶחֱמָה בְּחַיּוֹ לָזֶה הָעוֹלָם וְלֹא יָדַע מְזֻזָה מֵהַ זֶה
הַנָּאָה (ו) וְאֵלּוּ חָיָה אֶלֶף שָׁנִים פְּעֻמִּים וְטוֹבָה וְשַׁעֲהָ אַחַת שֶׁל קוֹרֶת רוּחַ
לֹא רָאָה, הֲלֹא אֵל מְקוֹם אֶחָד הַכֹּל הוֹלֵךְ (ז) כָּל עֲמַל הָאָדָם לְפִיָּהּ
כִּפִּי כוֹונָתוֹ לְשֵׁם שָׁמַיִם, קִרִּי בֵּיה "לִפִּי יְהוָה" וְגַם הַנֶּפֶשׁ לֹא תִמְלָא חֶפְצָה
לְהוֹסִיף בְּקִנְיֵן הַמִּידוֹת (ח) כִּי מֵהַ יֵשׁ יוֹתֵר יִתְּרוֹן לְחֻכָּם הַמַּעֲדִיף אֶת הַנִּשְׁמָה
עַל פְּנֵי הַגּוֹף מִן הַכָּסִיל הַמַּעֲדִיף אֶת הַגּוֹף עַל פְּנֵי הַנִּשְׁמָה אִם חִכְמָתוֹ אִינָה
כְּרוּכָה בַּעֲנוּוֹה כִּמוֹ מִשָּׁה וְאֶהְרֹן שֶׁאִמְרוּ "וְנַחֲנוּ מֵהַ" כִּי חִכְמָה לִבָּד אִינָה
בְּהִכְרַח מִידָה טוֹבָה, חִכְמָה וְלִעֲנִי עֲנוּהַ יוֹדֵעַ הַמַּחֲבֹרֶת יַחֲדִיו זֶה הַרְכָּב מִנְצַח
שֵׁשׁ בּוֹ אִפְשָׁרוֹת לְהִלָּךְ לְהִתְקַדֵּם נֶגֶד אֵל הַחַיִּים הַמְּאוֹשְׁרִים.
אומר הגוף: אני מסכים שיש לך יתרון איכותי עלי. ברם, אנו כעת חיים בעולם
הזה ולכן אני סבור ש- (ט) טוֹב לֹאֲכֹל וּלְשִׁתּוֹת וּלְטִיִּיל כְּדִי מִרְאָה לְרֹאוֹת

ב- **עֵינִים** נופים ואתרים כי זה מפרה את הכשרון ונותן חשק ללמוד. זה עדיף מאשר רק **מִהְלֵךְ נֶפֶשׁ** ללמוד תורה.

עונה הנשמה: **גַם בִּרְעִיוֹן זֶה הֶבֶל** אין ממש ואלו **וְרָעוֹת** גחמות של הרוח הבהמית שבך. דע לך, גופי היקר שאין כל חדש ברעיון הזה **(י) מֶה שֶׁהָיָה כָּבֵד נִקְרָא שְׁמוֹ וְנוֹדָע** והוא ידוע ומוכר כתחבולה ישנה של היצר הרע הערמומי הבא ללכוד ברשתו את **אֲשֶׁר הוּא אָדָם וְלֹא יוֹכֵל** האדם לנצח בְּדִין עִם את היצר הרע שֶׁהוּא תִקְיָף מִמֶּנּוּ **(יא) וְחוּץ מִזֶּה כִּי יֵשׁ הִרְבֵּה דְבָרִים בַּהֲרִיבָה** מקומות הַמְרִבִּים הֶבֶל ורעיונות רוח ומרחיקים את האדם מן **מֶה** הענוה ושוללים ממנו את **יִתֵּר** היתרון שבגללו נולד וזה לְהִיּוֹת בֶּן אָדָם

עונה הגוף: את טוענת שעל האדם להנזר מכל הנאה גשמית. אולם **(יב) כִּי מִי הוּא יוֹדֵעַ** הקובע **מֶה** יותר **טוֹב לָאָדָם בְּחַיִּים?** הרי **מִסְפָּר יָמֵי** ימיו ספורים וכל **חַיֵּי** חייו הם **הֶבֶל** הבל ואם **וְיַעֲשֶׂם** הוא משקיעם רק בתורה הרי דינם **כְּצֵל חוֹלָף**. בנוסף, עלי להעיר **אֲשֶׁר** שאין **מִי שֶׁיִּגִּיד לָאָדָם מֶה יִהְיֶה אַחֲרָיו** פטירתו כאן **תַּחַת הַשָּׁמַשׁ** בעולם הזה ולכן דברייך צריכים חיזוק אובייקטיבי.

פרק ז

עונה הנשמה: הבה נבחן בכור השכל מה יותר טוב לאדם בחייו. אני סבורה שתסכים איתי ש-**(א) טוֹב שֵׁם** טוב שיש לאדם כחכם ועניו יותר **מִשְׁמֹן** משובח ו**טוֹב** המתנדף לאחר זמן וכן טוב האדם **בְּיוֹם הַמָּוֶת** מותו **מִיּוֹם הַנִּלְדוֹ** כיון שתינוק הנולד עדיין לא יצא שמו למרחקים. עוד תסכים איתי ש-**(ב) טוֹב לָלֶכֶת אֶל בֵּית אָבִל מִלָּקֶת אֶל בֵּית מִשְׁתֶּה** בְּאֲשֶׁר כיון שהמות הוא **סוֹף כָּל הָאָדָם** בין הצדיק ובין הרשע. בין כך וְהַצְדִּיק הַחַי יִתֵּן יָדוֹ אֶל את תשומת לבו והטיב דרכיו. אנו גם תמימי דעים ש-**(ג) טוֹב הַכֶּסֶס**

קהלת- באור בדרך ה"רמז הרעיוני"
פרק ז

מִשְׁחֹק וקלות ראש כִּי כאשר מראים לאדם בְּרַע פָּנִים זעומות הוא יִיטב מטיב לֵב ליבו ומעשיו

עונה הגוף: אנו חוזרים לאותה נקודת מוצא של הדיון. (ד) **לֵב הַחֲכָמִים בְּבֵית הָאֵל ומתוך כך הם חוזרים בתשובה וְלֵב הַפְּסִילִים נוהה אל בְּבֵית שְׁמֵחָה** כי העיקר לדעתם זה לשמוח. לויכוח זה לא יהיה סוף כי אין מי שיכריע בינינו. אנו זוקקים לבורר.

עונה הנשמה: אתה רשאי לא להשתכנע אך אני בטוחה ש-(ה) **טוֹב לְשִׁמְעַ דברי חכם אפילו אם אלו גְּעֵרָת גערות, אך כיון שבאו מאיש חָכָם הם מרפא ומזור לגוף. ודברים קשים אלו טובים מְאִישׁ הַשְׁמַעַ לְשִׁיר עגבות של הַפְּסִילִים השבויים ביד תאותם. (ו) כִּי כָקוֹל הַסִּירִים** השמעת פעם קוצים הנשרפים תַּחַת הַסִּיר? הם מרעישים מאד אולם תועלתם אפסית, כֵּן הוא שְׂחֹק הַפְּסִיל הוא מקבל סיקור תקשורתי נרחב אולם תרומתו לבנין האישיות אפסית וְגַם זֶה הַכֵּל להביא ללב המדיה התקשורתית את דברי הכסיל ולהסתיר לגמרי את דברי החכם. (ז) **כִּי הַעֲשֶׂק העיוות הנוראי הקיים בין פרסום ההוללות והסתרת האמת יְהוֹלֵל הופך את הַחֲכָם למשוגע בעיני המאזינים או הצופים והם וַיֵּאבֹד מאבדים אֶת לֵב הרוך החן והסבלנות, כל זאת בגלל הַמִּתְנָה שמעניקה התקשורת לכסיל (ח) טוֹב להתבונן בַּאֲחֵרִית דָּבָר יותר מֵאֲשֶׁר רָאִיתוּ ואם כך ננהג ועדיף שיקולי טווח ארוך על פני טווח קצר, ונבחן מגמה על פני שנים רבות, נווכח שאין ממש בדרך הכסילים ויש ממש בדרך החכמים. יותר טוֹב אֶרְךָ רוּחַ לבחון דבר בסבלנות ולאורך זמן מאשר לשפוט את הדבר מְגִבָה רוּחַ מתוך התנשאות והכרה מוטעית בערך האני. קצת ענוה וסבלנות לא יזיקו לך גופי הנכבד. (ט) גופי, אֶל תִּבְהֵל תמהר בְּרוּחְךָ לְכַעֵס כִּי מידת הַכַּעַס מגונה ביותר וּבְחִיק הַפְּסִילִים יָנוּחַ תימצא (י) אֶל תֹּאמַר תטען, גופי היקר מָה הָיָה בעבר שְׁהִימִים הָרֵאשִׁימִים הָיוּ טוֹבִים מֵאֵלָּה אך כיום אנו חיים בעידן מודרני, קצב החיים השתנה ויש ללכת עם הזמן. כִּי לֹא מִחֲכָמָה יתרה שְׁאַלְתָּ אתה טוען עַל זֶה**

קהלת- באור בדרך ה"רמז הרעיוני"
פרק ז

זאת. (יא) כפי שאמרת, דברי החכם אינם נשמעים כי הוא לא מתבלט בחברה או בגלל שהוא עני ולכן סובל מדימוי עצמי נמוך לכן **טובה** החכמה לחברת בני האדם כשהיא **עם** מעט **נחלה** כסף כי בכך יש לו **יותר** יתרון בין **לראי השמש** בני האדם ודבריו נשמעים (יב) **כי** צריך לשלב **בצל** יחד עם החכמה **בצל** את **הכסף** אולם אל תטעה לחשוב שהכסף והחכמה שקולים כי יש **יותר** בידעת ובהחכמה שהיא **תחיה בעליה** מה שאין כן בכסף שאינו מועיל ביום עברה.

עונה הגוף: את טוענת לעליונות עלי אולם (יג) **ראה** ראי **את מעשה האלהים** מעשיך **כי** שאם חטאת **מי יוכל לתקן** עוון **את אשר עויתו** לאחר שנעשה?

עונה הנשמה: נכון. אולם (יד) **ביום טובה** כשעשיתי מצווה **היה גופי בטוב** ו**ביום רעה** כשעשיתי עבירה **ראה** שמיד אחר כך אני חוזרת בתשובה **גם** דע **שאת זה** המצוות **לעמת זה** החטאים, את הכל **עשה האלהים** הנשמה, ואני אתן את הדין על העבירות ואקבל שכר על המצוות בניגוד **על דברת** לדברי העם שברחוב **שלא ימצא האדם אחריו מאומה** ואין דין ואין דיין.

עונה הגוף: את סובלת מקבעון מחשבתי. (טו) **את הפל ראיתי בימי הבלי** : ראיתי **שיש צדיק אבד** שמת ואף על פי שלא חטא ועדיין הוא מחזיק **בצדקו וכן** ראיתי **שיש רשע** שחי טוב ו**מאריך** ימים אף על פי שהוא מחזיק **ברעתו** לכן נשמתי הצדיקה (טז) **אל תהי תהיי צדיקה הרבה ואל תתחכם** תתחכמי **יותר** מדי **למה תשומם** להיות קוטבית?

עונה הנשמה: גם להפריז לכיוון שלך לא טוב (יז) **אל תרשע הרבה ואל תהי סכל למה תמות בלא עתה?** (יח) אני סבורה ש**טוב אשר שתאחז** בזה בקיום תורה ומצוות **וגם מזה** מחיזוק הגוף באכילה שתיה והתעמלות **אל תנח את ידך כי ירא אלהים יצא את כלם** תורה וקמח. אולם יש לדעת את המשקל הנכון שיש לייחס לגוף ולנשמה, לקמח ולתורה (יט)

קהלת- באור בדרך ה"רמז הרעיוני"
פרק ז

הַחֲכָמָה הַנִּשְׁמָה תֵּעָז נֹתֶנֶת כַּח וּמִסְתּוֹר לְחָכְם יוֹתֵר מֵעֲשָׂרָה כּוֹחוֹת הַגּוֹף
שְׁלִיטִים הַשּׁוֹלְטִים אֲשֶׁר הָיוּ בְּעִיר בּוּ.

עוֹנָה הַגּוֹף: נִכּוֹן שֵׁשׁ לֵיחָס מִשְׁקָל שׁוֹנָה לַתּוֹרָה וּקְמַח וּבִזָּה כּוֹלֵם טוֹעִים (כ)
כִּי אָדָם אֵין צָדִיק בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה טוֹב וְלֹא יִחָטֵא יַחֲטִיא
עוֹנָה הַנִּשְׁמָה: (כא) גַּם לְכָל הַדְּבָרִים אֲשֶׁר אַתָּה יֹדְבָרוּ מִדְּבַר אֱלֹהִים אֶל
תִּתֵּן לִבְךָ אֵינִי מִתְרַגֶּשֶׁת. אֲשֶׁר לֹא כִי אִם תִּשְׁמַע אֲשַׁמַּע אֶת דְּבָרֶיךָ עֲבָדְךָ
גּוֹפִי אֲבֹא לִידֵי מְקַלָּךְ זִלְזוֹל. טַעֲנַתְךָ שֶׁאֵין מִי שִׁיּוּדַע לַתֵּת יַחַס נִכּוֹן לַתּוֹרָה
וּקְמַח אֵינָה טַעֲנָה (כב) בְּנוֹסֶף כִּי גַם פְּעָמִים רַבּוֹת יָדַע לִבְךָ אַתָּה יוֹדַע
אֲשֶׁר גַּם אַתָּה קָלָלְתָּ זִלְזַלְתָּ בְּדַבְרֵי אַחֲרִים

בַּעֲיַת הַקְּצִאֲת הַמִּשְׁאֲבִים אוֹ הָאֵם הַיְּשִׁיבוֹת עוֹשִׁקוֹת כִּסְפִי צִיבוֹר?

עוֹנָה הַגּוֹף: הוֹיכּוֹח לַהֲקִצֵּאת מִשְׁאֲבִים לַקְּמַח וְתוֹרָה זֶה תִּמְצִית חַיֵּי הָאָדָם. (כג)
אֶת כָּל זֶה נִסִּיתִי בְּדַקְתִּי בַּחֲכָמָה בַּחֲכַמְתִּי אֶמְרֹתִי אֶחָכְמָה שְׁנִיתִן
לַפְתּוֹר אֶת הַסּוּגִיָּה וְאוֹלָם הִיא רְחוּקָה מִמֶּנִּי (כד) רְחוּק מִמֶּנִּי מֶה שֶׁהִזָּה
בְּדוֹרוֹת הַקּוֹדְמִים וְעַמְּךָ עַמְּךָ אֵין מִי יִמְצְאוּנוּ שִׁיבִין. רַק אֲדַגִּים אֶת הַבַּעֲיָה:
הָאֵם נִיתֵן לַהֲגִיעַ כִּיּוֹם לַמִּדְרַגָּת הָרַב חַיִּים בֵּן עֶטֶר הַקְּדוֹשׁ שֶׁהַקְּצָה שַׁעֲהַ בְּיוֹם
לַמַּחֲיָתוֹ וְעַסֵּק בַּתּוֹרָה בְּזִמְנָה הַנּוֹתֵר? הָאֵם רַמַּת הַחַיִּים אִז כְּרַמַּת הַחַיִּים הַיּוֹם?
עוֹנָה הַנִּשְׁמָה: אֲכֵן לַבַּעֲיָה זֶה אֵין פְּתִירוֹן מוֹבֵנָה, לְכָל אָדָם יֵשׁ רַמַּת בַּטַּחֲוֹן בְּדִ'
שׁוֹנָה. כִּמוֹ כֵּן, מִידַת הַהִסְתַּפְּקוֹת אֵינָה זֹהָה. לִכֵּן (כה) סְבוֹתִי חִפְשִׁיתִי אֲנִי
הַחֲכָמָה וְלִבִּי וְהַבִּינָה לְדַעַת וְהַדַּעַת שְׁבִי וְלִתּוֹר וְלִבְקֵשׁ וְלַמְצוֹא אֶת הַדֶּרֶךְ
לַהֲקִצֵּאת מִשְׁאֲבִים נִכּוֹנָה, לִי אֲנִי הַחֲכָמָה הַנִּשְׁמָה וְחֻשְׁבּוֹן וְהִיחָס שְׁבִינִי וּבִין
וְלַדַּעַת הַמַּחְבּוֹר לִי זֶה רָשַׁע הַגּוֹף כְּפָסֵל הַנּוֹטָה אֶל הַעֲבִירוֹת וְהַסְכָּלוֹת
הוֹלָלוֹת. אֲנִי וְאַתָּה נִשְׁוֹאִים לַשְּׁבַעִים אוֹ שְׁמוֹנִים שָׁנָה. אַתָּה הָאִשָּׁה וְאֲנִי
הָאִישׁ. (כו) וּמוֹצֵאת אֲנִי הַנִּשְׁמָה שֶׁאַתָּה גּוֹפִי מֵר יוֹתֵר מִמֶּנּוּ וְאַתָּה גּוֹפִי
הַנִּקְרָא כֹּאן הָאִשָּׁה, לִךְ יֵשׁ לַהֲקִצֵּאת מִשְׁאֲבִים בְּרַמָּה הַמִּינִימָלִית וְאֵין לַהֲסַחֵף
אוֹלָם אֲנִי מַגְלָה אֲשֶׁר הִיא מְצוּדִים וְחֲרָמִים לִבָּה שְׁמַטְרַתְךָ הָאֲמִיתִית
הִינָה לַהֲפִיל אוֹתִי בְּבוֹר תַּחֲתִיּוֹת אֲסוּרִים יְדִיָּה וְכָל חֶשֶׁק לַעֲשׂוֹת אִיסוּרִים.
אָדָם טוֹב לִפְנֵי הָאֱלֹהִים הַשּׁוֹמֵעַ לִי יִמְלֹט מִמֶּנָּה מִהַמְּלִכּוּדַת שְׁלֹךְ וְאִילוֹ

חוטא ילכד בה. ניתן לאמר שמצאתי פתרון לבעיית הקצאת המשאבים. יש לתת לי את מירב המשאבים ואילו לך את המינימום הקיומי. אני רואה שהנמשך אחרי תאוות הגוף ותענוגותיו לא מצליח להתרומם לרמה רוחנית נאותה. **(כז) רֵאָה זֶה מְצֵאתִי אֶמְרָה קֹהֶלֶת** הנשמה, כשמצרפים עובדות **אֶחָת לְאַחַת לְמִצָּא מוֹצֵאִים חֲשָׁבוֹן** פתרון. מסקנה זו מבוססת על מחקרים ארוכי טווח.

עונה הגוף: המחקר שלך לא בנוי נכון. לכל מחקר יש קבוצת מדגם. כשבוחנים את היחס בין גוף ונשמה שזה היחס שבין אדם ואישה הרי שהמדגם אינו מייצג: **(כח) אֲשֶׁר עוֹד בְּקֶשֶׁה נִפְשִׁי וְלֹא מְצֵאתִי אָדָם** נשמה **אֶחָד מֵאֵלֶּף מְצֵאתִי וְאִשָּׁה** וגוף **בְּכָל** המחקרים **הָאֵלֶּה לֹא מְצֵאתִי**.

עונה הנשמה:אתה מתחיל להתפתל בטענות שוא. **(כט) לְבַד רֵאָה זֶה מְצֵאתִי** אני יודעת דבר אחד **אֲשֶׁר עָשָׂה הָאֱלֹהִים** אני מנסה כל הזמן לתקן **אֶת הָאָדָם** אותך כדי להיות **יֵשֶׁר וְהֵמָּה בְּקֶשֶׁוֹ** אולם אתה מעדיף **חֲשִׁבֹנוֹת רַבִּים** לסתור דבריי בטענת מדגם שאינו מייצג וכו' ואלו דברי הבל. האם לא הגיע הזמן שתודה על דבריי?

פרק ח

דברי הנשמה: **(א) מִי כִּהְחָכַם כְּמוֹנִי וּמִי יוֹדֵעַ פֶּשֶׁר דְּבָר?** אני היא **חֲכָמַת הָאָדָם תְּאִיר** ומאירה אותך גופי היקר **פָּנָיו וְעַז פָּנָיו** ואילו אתה התקיף **יִשְׁנָא** מחשיך אותי **(ב) אֲנִי** הנשמה את מאמר **פִּי מִלֶּךָ** מלכי המלכים **שְׁמוֹר** שומרת לקיים וכן **וְעַל דְּבַרְתָּ שְׁבוּעַת אֱלֹהִים** זוכרת את השבועה בלידה, להיות צדיק וכו' **(גמ' נידה ל"ב)** יש בינינו הבדל תהומי, אולם **(ג) אֵל תִּבְהֵל** אינך נדרש לענות מיד על דבריי. אני מבקשת ממך דבר פעוט **מִפָּנָיו** מפאת השכנוות שנכפתה עלינו אנא **תִּלָּךְ** התקדם אט אט **אֵל תַּעֲמֹד** במקום אחד כי עמידה זה **בְּדָבָר רָע** אין מושג כזה "סטטוס קוו" אם אין עליה אז יש ירידה והכל תלוי ברצונך החזק **כִּי כָל אֲשֶׁר יַחֲפֹץ יַעֲשֶׂה (ד)** דע לך גופי היקר **בְּאֲשֶׁר** שאתה נדרש להתייחס **לְדִבְרֵי** כדבריי **מִלֶּךָ שְׁלֹטוֹן** ולקבלם עלך ללא

קהלת- באור בדרך ה"רמז הרעיוני"
פרק ח

עוררין ומי יאמר לו לי מה תעשה לעשות כי אני מבטלת רצוני מפני רצון הבורא ב"ה (ה) דע כי גוף השומר מצוה של הנשמה לא ידע דבר רע ושיש עת ומשפט ידע זאת אני יודעת השוכנת בכל לב של חכם (ו) כי לכל חפץ ביקום יש עת ומשפט כי רעת האדם הגוף רבה מתגברת עליו על הנשמה (ז) כי הגוף אויל ואיננו ידע מתחשב במה שיהיה דהיינו בבית דין של מעלה כי פאשר יהיה הדין מי יגיד לו הרי הוא בקבר (ח) לכן, אין לך אדם גופי היקר סמכות מוסרית שליט לשלוט ברוח בי לכלוא ולהמנע מלקיים את הרוח דבריי. נכון שאנו נפרד ביום מסוים ואז אין לי שליטון עליך ביום המות כי כשהגוף מת הוא נעשה חופשי מלקיים מצוות. אבל אז אני עולה אל בית דין של מעלה ואין משלחת שיחרור מדין זה וכל הנשמות עולות לפני כסא הכבוד במלחמה לתת דין וחשבון על מפעלם ולא ניתן ימלט לקזז מצוות ברשע שעליו יש להעניש את בעליו בנפרד ממתן השכר על המצוות.

עונה הגוף: (ט) את כל זה דברייך ראיתי הבנתי ונתון את לבי ואני מנסה לישם אותם בהדרגה ולהטמיע אותם לכל בכל מעשה מעשי אשר אני נעשה עושה כאן תחת השמש בעולם הזה.

מעירה הנשמה: זו העת אשר שלט האדם הנשמה באדם בגוף וכך לרע הגוף וכוחותיו הרעים לו נשלטים על ידי הנשמה ומצב זה נקרא "צדיק ורע לו" היינו הרע קים אולם בשליטה. (י) ובכן מצב זה אפשרי שהרי כך ראיתי רשעים גופות שהיו קברים ביד תאוותיהם ונבאו והתקדמו וממקום קדוש ובעזרת הנשמה יהלכו הזדככו אט אט וישתכחו בעיר אולם בעצרות תשובה הם מספרים בגאווה אשר כן עשו על מצבם הנחות בו היו גם זה הבל כי אשרי נשוי פשע כסוי חטאת, על חטאים צריך לכסות ולא להשתבח בהן (יא) אמנם חשוב מאד לעורר את העם שאם אשר שאין לא נעשה פתגם מספרים על מעשה הרעה חטאים מהרה מיד על כן העם שוקע

קהלת- באור בדרך ה"רמז הרעיוני" פרק ח

ב"תרדמת הזמן" ו"עסקים כרגיל" ואז **מֵלֵא לֵב בְּנֵי הָאָדָם בָּהֶם** במזימות כדי לַעֲשׂוֹת רָע

שואל הגוף: את נשמתי היקרה לא מחפשת צרות. רוצה רק לעשות מצוות, הסבירי לי כיצד **(יב) אֲשֶׁר חָטָא** רשע שכל ימיו עָשָׂה רָע חטאים כגון: מחלל שבת, אוכל נבלות ובכל זאת מַצֵּאת שנים חי והקב"ה וּמַאֲרִיךְ לוֹ אינו מענישו? אם כִּי גַם יוֹדֵעַ אֲנִי אֲשֶׁר יִהְיֶה טוֹב לִירְאֵי הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר יִירָאוּ מִלִּפְנֵיו !

עונה הנשמה: כלי המדידה שלך מוגבלים. אתה מודד טוב ורע בעיניים שלך. אולם **(יג) וְטוֹב אֲמִיתִי לֹא יִהְיֶה לְרָשָׁע וְלֹא יֶאֱרִיךְ יָמִים** בעולם הבא אלא הרשעים הינם כִּצְלֵל שאין בו ממש וכל זאת מפני אֲשֶׁר שֶׁאֵינָנו יֵרָא מִלִּפְנֵי אֱלֹהִים זו נשמתו שמשוועת ל"העדפה מתקנת"

שואל הגוף: אבל אני רואה, יש בידי עובדות מוצקות **(יד) שֵׁשׁ** מקרים שהם נראים הֶבֶל אֲשֶׁר שֶׁנַּעֲשָׂה עַל הָאָרֶץ כאן בעולם הזה: אֲשֶׁר שֵׁשׁ צַדִּיקִים אֲשֶׁר מִגִּיעַ אֲלֵהֶם יחס מההבורא כאילו היו כְּמַעֲשֵׂה הַרְשָׁעִים מחד וְיֵשׁ רְשָׁעִים שֶׁמִּגִּיעַ אֲלֵהֶם כְּמַעֲשֵׂה הַצַּדִּיקִים? איך את מסבירה זאת? כגון: אמרת שרשע לא מאריך ימים והנה הרבה רשעים חיים בינינו מעל גיל 90 ויש שסגרו 100 שנים ואילו יש צדיקים שנפטרו בגיל 50 או 60?

עונה הנשמה: אֲמַרְתִּי לך שְׁנֵים דָּבָר זֶה הֶבֶל אתה לא מודד נכון. חיים אינם נמדדים במד זמן מפני שהאדם חי לפני שנולד וחי אחרי שנפטר. החיים כאן במשך 70 או 80 שנה זו הופעה חלקית של האדם. יש ביננו אנשים שבגילגול הקודם עבדו בבית המקדש או שיצאו ממצרים והם באים להשלים כמה מצוות ומיד נפטרים האם תאמר שהם רשעים? גופי היקר, אנא הרכב משקפיים אחרות ותראה עולם חדש. אני מקווה שדברים אלו לא ידכאו אותך. חשוב לשמוח, **(טו) וְשִׁבְחָתִי אֲנִי אֶת הַשְּׂמִיחָה** כי היא מנוע צמיחה והתפתחות לגוף ואני חושבת אֲשֶׁר שֶׁאֵין טוֹב לָאָדָם לְגוֹף תַּחַת הַשָּׁמַשׁ כאן בעולם הזה כִּי אִם לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת כדי להתחזק וְלִשְׂמוֹחַ כדי להתפתח וְהוּא ואלו יִלְוֶנוּ בַּעֲמָלוֹ בכל יְמֵי חַיָּיו אֲשֶׁר נָתַן לוֹ הָאֱלֹהִים תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ.

אומר הגוף: (טז) ברצוני לספור לך נשמתי היקרה שפאָשר נתתי את לבי והשתכנעתי מדברייך ובקשתי לדעת חכמה ולראות ולהבין את הענין ההתרחשויות אשר נעשה הנעשות כאן על הארץ מאז כי גם ביום ובלילה שנה בעיניו איננו ראה ואין לי מנוחה (יז) הנני וראיתי רואה את כל מעשה האלהים מעשיך ומנסה לחקותם אך כי לא יוכל האדם איני מסוגל למצוא את המעשה אשר נעשה להגיע לרמה הנדרשת תחת השמש כאן בעולם הזה בשל מפני אשר שאם יעמל האדם אתיגע לבקש להשתפר ולא ימצא לא אוכל וגם אם את לאמר החכם אומרת לדעת שאפשר להתמזג לא יוכל למצא זה לא בר ביצוע, את נשמה זכה ואני גוף עם תאי חלבון וכו'.

פרק ט

ממשיך הגוף ואומר: (א) כי את כל זה נתתי אל לבי ולבור ולברר את כל זה אשר הצדיקים השולטים על הרע שבהם תמיד והחכמים שאגרו בתוכם תורה הרחבה מיני ים, ועבדיהם גופם ביד נשמע והוא מציית האלהים לנשמתם גם לא רק הגוף אלא גם המידות כגון: אהבה גם שנאה ואין יודע האדם לגוף דיעה משלו הכל לפניהם בשליטת הנשמה. אבל אצל הרשעים זה ממש ההיפך. הם ברשות תאוותיהם. כדי להמלט מהבושה הם בונים תיאוריות משונות כדי להצדיק את משובותיהם. עם כל ההבדל הרב אני רואה, (ב) הכל לכל הצדיקים פאָשר קורה מה שקורה לכל הרשעים מקרה אחד לצדיק ולרשע שניהם חיים ומתים ואין הבדל בין אדם לטוב ולטהור הגומל חסדים או אדם ולטמא החומס אחרים ולזבח את יצרו ולאשר איננו זבח המפטם את יצרו כטוב כחטא או המזלזל בחומרת השבועה שנשבע והנשבע גם ללא שנדרש לעומת פאָשר שבועה ירא (ג) זה רע בכל אשר נעשה תחת השמש כי מקרה אחד לכל לצדיק ולרשע ולכן גם לב פני האדם לגוף אין סיבה להשתנות והוא מלא רע

קהלת- באור בדרך ה"רמז הרעיוני"
פרק ט

וְהוֹלִלּוֹת בְּלִבָּבָם, בְּחַיֵּיהֶם וְאַחֲרָיו אֶל הַמֵּתִים בְּחַיֵּיהֶם וּבְמוֹתָם לֹא נִפְרְדוּ מֵהֶרְשָׁעוֹת (ד) כִּי מִי אֲשֶׁר יִחַבֵּר אֶל כָּל הַחַיִּים לְמִי יֵשׁ אֶת רֵאִית הַמִּקְרוֹ שִׁישׁ לָךְ? יֵשׁ בְּטַחֲוֹן בְּדַבָּר אֶחָד אֲנִי בְּטוֹחַ יוֹתֵר טוֹב כִּי לְכָלֵּב גּוֹף חַי עִם נִשְׁמָה בִּקְרָבוֹ הוּא טוֹב יוֹתֵר מִן מְהַאֲרִיָּה זֶה נִשְׁמָה הַמֵּת שֶׁנִּפְרְדָה מֵהַגּוֹף (כֵּלֵב גִּימ' בַּהֲמָה הֵינְנוּ הַגּוֹף וְאֲרִיָּה אוֹתִיּוֹת רֵאִיָּה הַבֵּאָה מִכַּח הַנִּשְׁמָה) (ה) כִּי אֲנִי הַגּוֹף וְהַנִּשְׁמָה הַחַיִּים יַחְדָּיו אֲנִי יוֹדְעִים שֶׁיִּמָּתוּ שֶׁנִּפְרְדוּ יוֹם אֶחָד וְהַמֵּתִים אֲלוֹ הַגּוֹף וְהַנִּשְׁמָה שֶׁנִּפְרְדוּ וּמֵאֵז אֵינָם יוֹדְעִים מִחוֹבְרִים מְאוּמָה כִּלְלִי וְאֵין עוֹד לָהֶם שָׂכָר כִּי בְּמֵתִים חוֹפְשֵׁי וְאוֹלָם נִשְׁכַּח זְכָרָם מִי זֹכֵר עוֹד אֶת מוֹרֶשֶׁת פְּלוֹנִי אוֹ אֶלְמוֹנִי? הַכֹּל נִשְׁכַּח: (ו) גַּם אֶהְבֶּתָם גַּם שֶׁנֶּאֱתַם גַּם קִנְיָתָם כִּבְּרָ אֲבָדָה וְחִלְקָ וּשְׁיִיכוֹת אֵין לָהֶם עוֹד לְעוֹלָם בְּכָל אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה כֹּאן תַּחַת הַשָּׁמַשׁ בְּעוֹלָם הַזֶּה.

עוֹנָה הַנִּשְׁמָה: (ז) אֶתָּה מִיּוֹאֵשׁ וּמִדּוֹכָא גּוֹפִי הִיקָר לְכֹן לָךְ אֶכְלֵ בְּשִׁמְחָה לְחִמָּה וְשִׁתָּה בְּלֵב טוֹב יִינָהּ כִּי כִבְרָ מֵאֲמָצִיךְ רָצָה רְצוּיִים הָאֱלֹהִים לְפָנַי וְאֲנִי מַעֲרִיכָה אֶת מַעֲשֵׂיךְ (ח) רַק הַקֶּפֶד שֶׁבְּכָל עֵת יִהְיֶה בְּגִדְיָךְ מִיְדוּתֶיךָ לְבָנִים נִקְיִים מְכַל דּוֹפִי וְשָׁמֹן וְזִכּוֹר שֶׁאֲנִי (וּשְׁמֹן גִּימ' נִשְׁמָה ע"ה) נִמְצָאת תְּמִיד מֵעַל רֹאשְׁךָ וּלְכֹן אֵל תַּחֲטֹא כְּדִי שֶׁאֲנִי אֵל לֹא יִחָסֵר אֶתְּמַעֲט עַד לְנִקּוּדָה קִטְנָה, מֵה שְׁקוֹרָאִים בְּרַחוּב "הַנִּיצוֹץ הַיְּהוּדִי" אֲנִי מַעֲדִיפָה לִהְיוֹת "הַשְּׁלֵהֶבֶת הַיְּהוּדִית" (ט) אֲנִי זֹג מִשְׁמִים וְאֲנִי חַיִּים יַחְדָּיו וּלְכֹן הִבֵּה נִרְאָה חַיִּים יַחְדָּיו אֲנִי הַנִּשְׁמָה עִם הָאִשָּׁה הַגּוֹף אֲשֶׁר שֶׁאוֹתָךְ אֲנִי אֶהְבֶּתָ אוֹהֶבֶת כָּל הַיָּמִים שֶׁאֲנִי חַיִּים יַחַד בְּחַיֵּי הַבְּלָהּ הַהֵבֶל אֲשֶׁר שֶׁנָּתַן הַבוֹרָא לָךְ לְנוֹ כֹּאן תַּחַת הַשָּׁמַשׁ בְּעוֹלָם הַזֶּה כֹּל יָמֵי הַבְּלָהּ כִּי הוּא הַגּוֹף נוֹטֵל חֵלְקָךְ חֵלֶק בְּחַיִּים וּבְעִמְלָהּ וּבְעִשְׂיָהּ אֲשֶׁר שֶׁאֲתָה עֹמֵל תַּחַת הַשָּׁמַשׁ (י) כְּדֹאִי מֵאֵד גּוֹפִי הִיקָר לְנִצֵּל אֶת הַזְּמַן, כִּי אֵין אֲבִידָה כֹּאֲבִידַת הַזְּמַן וּלְכֹן כֹּל מִיָּנִי מִצּוֹת אֲשֶׁר שֶׁתִּמְצָא יָדְךָ לַעֲשׂוֹת בְּכִתְּךָ עֲשֵׂה כִּי אֵין מַעֲשֶׂה עֲשֵׂה וְחִשְׁבּוֹן שֶׁכֵּר וְעוֹנֵשׁ וְדַעַת וְחִכְמָה בְּשִׂאוֹל אֲשֶׁר אֲתָה הֵלֵךְ שָׁמָּה.

עונה הגוף:(יא)אני כבר הסכמתי לדברייך אולם המטלות כבדות עלי ולכן שבתתי בי כי אני וְרָאָה רואה תחת השמש כאן בעולם הזה כי שלא לקלים ברגליהם יש נצחון בשדה המרוץ ולא לגבורים המלחמה וגם לא לחכמים לחם וגם לא לנבנים עשר וגם לא לידיעים חן כי לכולם יש עת פטירה ופגע רע יקרה את כלם (יב) כי גם לא ידע האדם את עתו כדגים שנאחזים במצודה רעה וכצפרים האחוזות בפח כהם יוקשים בני האדם לעת רעה כשתפול עליהם פתאם ולכן אני טוען שאין יתרון לצדיק על הרשע.

עונה הנשמה: אני מוחה בתוקף על היסוסיך. אינך יציב, וכעת בא ושמע רעיון. (יג) גם זה ראיתי, חכמה תחת השמש וגדולה וחשובה היא אלי (יד)כשאדם נולד הוא כמו עיר קטנה ואנשים עם כוחות נפש בה בו מעטים. יום אחד ובא אליה מלך גדול זה היצר הרע וסבב אתה את הגוף ובנה עליה מצודים גדלים (טו)לאחר יג' שנה הוא מוצא ומצא בה בגוף איש מספן חכם זה היצר הטוב ומלט הוא את העיר בחכמתו ואדם לא זכר את האיש המספן ההוא (טז) ואמרתי אני טובה חכמה חכמת היצר הטוב מגבורה של היצר הרע ולמדות זאת חכמת המספן היצר הטוב בזויה ודבריו אינם נשמעים (יז) דברי חכמים זה היצר הטוב בנחת נשמעים מזעקת מושל בפסילים (יח) טובה חכמה מפלי קרב וחוטא זה היצר הרע אחד יאבד טובה הרבה. כעת גופי היקר, באיזו דרך אתה בוחר?

פרק י

(א)דע לך גופי היקר זבובי מות הרבה חסאים יבאיש יביע מקלקלים שמן רוקח אותי. דרך ה"סכלות" אינה דרך. וכי יקר חשובה היא יותר מחכמה ומכבוד סכלות מעט? (ב)דע לך לב חכם לימינו החכם משקיע את מאמציו בדברים ברי קימא ואילו וילב פסיל לשמאלו הכסיל מעדיף

קהלת- באור בדרך ה"רמז הרעיוני"
פרק י

"הנאה עכשיו" (ג) וגם בדרך הנלווה פשט כל שהכסיל הלך בחר, לבו חסר בל עימו ובמעשיו בעצם הוא ואמר אומר לכל ראו שכל הוא (ד) למרות הקשיים שנראה לך אם רוח המושל שאני הנשמה תעלה עולה בהרבה עליך בכל זאת מקומך מעמדך אל תנח תזניח כי מרפא רפיון או יניח מנוחה מביאים לחטאים גדולים

עונה הגוף: (ה) כבר אמרתי לך נשמתי היקרה שאני מסכים איתך אולם המציאות לא עולה בקנה אחד עם דבריך. ראי יש רעה שראיתי תחת השמש וזה נראה פשגה שיצאת מלפני השליט הבורא (ו) קים מצב אבסורדי בו נתן זוכה הסכל הכסיל במרומים רבים לכבוד רב ועשירים ואילו החכמים בשפל ישבו (ז) ראיתי עבדים תאוות ויצרים על סוסים הם החשובים ונמצאים במרכז ענין החברתי ושרים ואילו כוחות הנפש כמו החכמה הלכים בעבדים על הארץ נעשית כאסקופא הנדרסת בארץ.

עונה הנשמה: (ח) מי שחפר ויוצר גומץ עיוות, לבסוף בו בעיוות זה הוא יפול ופרץ גדר והמפר "סטטוס קוו" ישכנו נחש (ט) אל תתמה אם תראה כסיל המסיע המתפרנס מתעשיית היצר הרע הקשה כאבנים שבסופו הוא יעצב מצוב מדרכו הרעה ומתחרט על שבחר בהם בתעשיית העבירות. לעומת זאת מי שהוא בוקע קובע עתים לתורה הנקראת עצים עץ חיים סופו יסכן להתחמם בם בדברי התורה או רמז אחר: סופו לירש גן עדן (מלשון "ערי מסכנות") (י) את היצר הרע יש למגר (סוכה נב:) "אם אבן הוא – נימוח, אם ברזל – מתפוצץ ואם בכל אופן קהה קשה הפרץל היצר הרע והוא לא פנים קלקל לא מתפוצץ, יש להוסיף וחיילים כח רב יותר וגבר להתגבר ובכך להעניק לי ויתרון מעלה הכשיר המכשירה אותי לתפקידי וזאת החכמה (יא) ואם ישך יזיק הנחש היצר הרע, זה מפני בלוא שלא לחשו את דברי התורה. כי אם לומדים תורה מבלי להוציאה בלחש אז ואין יתרון מעלה לבעל הלשון כי הלשון נועדה להוציא את דברי התורה לפחות בלחש.

עונה הגוף: (יב) דברי דבריך פי חכם הנשמה מוצאים חן בעיני

קהלת- באור בדרך ה"רמז הרעיוני"
פרק י

עונה הנשמה: וְשִׁפְתֹת ודברך אודות: אכילה ושתייה וראית חיים כְּסִיל גופי
תְּבַלְעֶנּוּ מביאים לאבדון (יג) כבר בְּתַחֲלַת דְּבָרֶיךָ פִּיהוּ פִיךָ הם הראו
סְכָלוֹת על נטיה לשקיעה בנהנתנות וְאַחֲרִית פִּיהוּ ובסופם מתברר שמטרתך
האמיתית היתה לשם הוֹלָלוֹת רָעָה (יד) אמנם הסתרת את מטרתך האמיתית
אתה וְהַסְכָּל יִרְבֶּה בריבוי דְּבָרִים עד שממש לא ניתן יָדַע לדעת הָאָדָם
מֶה שֶׁיְהִיָּה בסופם. ואכן גם וְאֲשֶׁר יְהִיָּה מֵאַחֲרָיו בסופם של הדברים מִי
יָגִיד לוֹ (טו) לגופי היקר רק אומר: עֲמַלְךָ הבלתי נלאה ברדיפה אחר ממון
וכבוד זו דרך הַכְּסִילִים הרשעים תִּיגָעֶנּוּ שאינה מביאה סיפוק אֲשֶׁר לא
יָדַע לָלֶכֶת אֶל עִיר ואין לה תכלית.

עונה הגוף ההלום ביקורת: (טז) אִי אוֹי לָךְ לי אֶרֶץ שאני כל כך ארצי
שְׁמִלְכָךְ שרצוני להיות נָעַר מנוער מהמסורת וְשָׂרִיךְ וכל כוחותי כבר בְּבִקָּר
בצעירותי יֹאכְלוּ רוצים להדיחני מהדרך הטובה (יז) אֲשֶׁרִיךְ אֶרֶץ אני אהיה
מאושר שְׁמִלְכָךְ כשרצונותי בֶּן חוֹרִים חופשיים מהתאוות וְשָׂרִיךְ וכל
כוחותי יסייעו לי לקבוע בָּעֵת עיתים לתורה יֹאכְלוּ וכך אבנה את עצמי
בְּגִבּוֹרָה של תורה וְלֹא בְּשִׁתִּית יין.

עונה הנשמה: (יח) אין די ביחולים יש לעשות ומיד. בְּעֲצָלְתִּים אם תתעצל
יָמֶךָ תאבד את הַמְּקָרָה ההזדמנות שנקרתה בדרכך וּבְשִׁפְלוֹת אם תשפיל
יָדִים ירך ותאמר "מי אני" זו עונה פסולה ובגללה יָדְלָךְ תהפך לעני ודלפון
הַבִּיַּת גופי היקר, ביתי בעולם הזה.

עונה הגוף: אני חפץ להשתדרג אולם ניתן לשלב זאת עם (יט) לְשָׁחוֹק שחוק
ללא הוללות וזאת כדי עֲשִׂים ללמוד לָחֶס תורה או לשתות וַיֵּין כדי לבוא
לידי יְשִׁמָּח שמחה ולהתחבר איתך שאת מקור הַחֲיִים. נכון שיש לקום
ולעשות אולם וְהַכְּסֹף הכיסופים לשינוי הם יַעֲנֶה מניעים אֶת הַכָּל כל
תהליך של החזרה בתשובה

עונה הנשמה: כיון שהנך מעונין לחזור בתשובה ולדבוק בי, הנני נותנת לך את
עיקרי הדת: (כ) גַּם בְּמִדְעָךָ במחשבתך בי, הנשמה מְלָךְ המולכת עליך, אֶל

תִּקְלָל תִּזְלַזל ואין צורך לאמר שאל לך וּבְחִדְרֵי מְשַׁכְּבֶךָ ללחוש אֶל תִּקְלָל
כל קללה עֲשִׂיר אודותי כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיד אֶת הַקּוֹל וּבַעַל כְּנָפַיִם
יִגִּיד דְּבָר כִּי סוֹף הַרְהוּר או לחישה להשמע.

פרק יא

(א) שֶׁלַח לִמַּד לַחֲמֹד תורתך עַל פְּנֵי הַמַּיִם בַּחֲנִינִים כִּי בָרַב הַיָּמִים
תִּמְצָאֲנֹו בְּנִיךְ יִלְמְדוּ בַּחֲנִינִים (ב) תֵּן חֵלֶק לַתּוֹרָה לְשִׁבְעָה בְּכָל אֶחָד מִשְׁבַּעַת
יְמֵי הַשְּׁבֻעַ וְגַם חֵלֶק לְשִׁמוּנָה מִשְׁמוּנָה שְׁעוֹת הַפְּנֹאִי. כִּי הָאָדָם עוֹבֵד 8 שְׁעוֹת,
יֶשֶׁן 8 שְׁעוֹת וּפְנוּי לַתּוֹרָה 8 שְׁעוֹת. יָדוּעַ שֵׁישׁ ג' "אז": (איוב ג, 13) יִשְׁנָתִי אִזּוֹ יִנוּחַ
לִי, (יהושע א, 8) "אִזּוֹ תִּצְלִיחַ וְאִזּוֹ תִּשְׁכִּיל", תִּצְלִיחַ בַּעֲסָקִים וּתִשְׁכִּיל בַּתּוֹרָה וְאֵל
תֹּאמַר אֲלֹמֶד כְּשֶׁאֲצֹא לַפְּנִסִּיהַ כִּי לֹא תִדְעַ אֶת הָעֵתִיד וּמָה שִׁיְהִיָּהּ, וְאִם יִקְרָה
לְךָ רָעָה עַל אֹתָהּ גּוֹפִי הַנִּקְרָא הָאָרֶץ הִרִי שֶׁלֹּא תוֹכֵל לִלְמֹד (ג) אִם יִמְלָאוּ
תִּתְמַלֵּא בַּתְּאוּוֹת הָעֵבִים הַמַּעֲיִבוֹת עָלֶיךָ גִּשְׁמִים וּבִגְשָׁמִיּוֹת עַל הָאָרֶץ אוֹתָךְ גּוֹפִי
יִרְיָקוּ הֵן יִרְוֹקֵנוּ וִיכַחִישׁוּ וְאִם יִפּוֹל תִּיפּוֹל לְךָ מִחֲשָׁבָה טוֹבָה לִהְיוֹת עֵץ צָדִיק
בְּדָרוֹם אוֹ חֹם וְאִם בְּצָפוֹן אוֹ לִהְיוֹת עֹשִׂיר בְּמִידוֹת טוֹבוֹת מְקוֹם שִׁיפּוֹל
הַמִּחֲשָׁבָה לִהְיוֹת הָעֵץ צָדִיק, בַּמִּקְוֵה שֶׁיִּהְיֶה הָאָדָם הִיא תִּהְיֶה עַד אֲשֶׁר תִּחְלִיט
לִמְמַשָּׁה בַּמַּעֲשִׂים. וְאִם הַמִּחֲשָׁבָה (ד) שֶׁיִּמָּר תִּשְׁמַר כְּכֹז רֹחַ רֹחֲנִית לֹלֵא יִשּׁוּם
הִרִי שֶׁלֹּא יִזָּרַע יִצְמַח מִמֶּנָּה דָּבָר וְאִם תִּמְשִׁיךְ וְרָאָה לַתּוֹרָה בְּעֵבִים אַחֲרֵי
תְּאוּוֹת קִטְנוֹת הַמַּעֲיִבוֹת אוֹרִי לֹא יִקְצוֹר תִּזְדַּכֵּךְ. לַצְמִיחָה רֹחֲנִית יֵשׁ כִּלְלִים
מִשְׁלָה (ה) כִּפֵּי שֶׁאֵינָךְ יוֹדֵעַ מָה הַדֶּרֶךְ לַעֲלִיָּה הָרוּחַ רֹחֲנִית שֶׁלֹּא
כִּלְלִים מִשְׁלָה, וְכִפֵּי שֶׁאֵינָךְ יוֹדֵעַ אֶת הָעֵיכוֹל שֶׁל כְּעֶצְמִים חִפְצִים בְּבִטּוֹן
הַמִּלְאָה כִּכָּה כֵּךְ לֹא אֵינָךְ יוֹדֵעַ אֶת מַעֲשֵׂה הָאֱלֹהִים מַעֲשֵׂי אֲנִי
הַנִּשְׁמָה אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה הַעוֹשֶׂה אֶת הַכֹּל כֹּל תְּנוּעוֹתֶיךָ (ו) בְּבִקָּר כֹּאֲשֶׁר הֵנָּה
צֵעִיר זֶרַע אֶת זֶרַעַךְ הַהִתְחַלָּה לַצְמִיחָה רֹחֲנִית וְלַעֲרֹב וּלְכֹן לַעֲתֵּי זִקְנָה אֶל
תִּנְחַל לֹא תִפְסִיק מִעֲלִיָּה אַחֵר עֲלִיָּה וְיִדְּךָ תִּהְיֶה נְטוּיָה לַהֲתַקְדֵּם כִּפֵּי שֶׁרְמוֹז

"בנערינו ובזקנינו נלך" הזקן הולך אחר נערותו **כִּי אֵינָהּ יוֹדַע אֵי זֶה יִכְשֹׁר** הָזֶה אוֹ זֶה וְאִם שְׁנֵיהֶם כָּאֶחָד טוֹבִים (ז) וּמִתּוֹק הָאוֹר של הנשמה וטוב הוא לַעֲיִנִּים לחכמה לְרֹאוֹת הנראית אֶת הַשֶּׁמֶשׁ לבני האדם רואי השמש (ח) כִּי גַם אִם שְׁנַיִם הִרְבֵּה רבות יִחְיֶה תחיה הָאָדָם גופי בְּכָל־שָׁמַח תשמח כי אני מאירה אותך וְיִזְכֹּר ותזכור אֶת יָמֵי העבירות הַחֲשֵׁךְ שחשכו אותי ממך והחשיכו אותך כִּי הִרְבֵּה יָהִי היו כָּל שָׁבָא זה הָבֵל.

עונה הגוף:(ט)את יודעת שאיני חולק על דבריך שהן כקילורין לעין, ברם אני דוגל בטיפוח הנשמה עם פיתוח הגוף ולכן אֲשַׁמַּח בהיותי בַּחוּר כשהרוך והסומק בְּיִלְדוּתִיךָ הילדותי בפני. אני ויִטִּיבָה אטיב את לִבִּי במאכל ומשתה בְּיָמֵי בַּחוּרוֹתֶיךָ בעוד כוחותיי בי וְהִלֵּךְ בְּדַרְכֵי לִבִּי ואמלא את תשוקתי ולא אחשוך יופי ונוי וּבְמַרְאֵי עֵינֶיךָ.

עונה הנשמה: וְדַע לך גופי היקר כִּי עַל כָּל מעללים אֵלֶּה יִבְיָאָה הָאֱלֹהִים בְּמִשְׁפָּט כי מהצהרתך בדבר טיפוח הנשמה עם פיתוח הגוף נותרה רק הסיפא (י) גופי היקר וְהִסֵּר כַּעַס מִלִּבִּיךָ כי כל הכועס את בריאותו הורס ובכך וְהַעֲבִיר תמנע הִרְעָה בבריאות מִבְּשָׂרְךָ הגוף. על מה יש לכעוס? כִּי הרי הַיִּלְדוּת וְהַשְׁחָרוֹת הָבֵל אין בהם ממש.

פרק יב

ממשיכה הנשמה: (א)עליך ליצור "העדפה מתקנת" וְזָכַר אֶת בּוֹרְאֶיךָ כבר בְּיָמֵי בַּחוּרְתֶּיךָ עד בטרם אֲשֶׁר לֹא שִׁבְּאוּ יָמֵי הִרְעָה הזקנה וְהַגִּיעוּ שְׁנַיִם אֲשֶׁר תֹּאמַר אֵין לִי בָהֶם חֶפֶץ (ב)גופי היקר, לא לעולם חוסן עד אֲשֶׁר לֹא תִחַשֵׁךְ הַשֶּׁמֶשׁ האור שבוקע ממצחך ממני הוא בא ואני מתמעטת והולכת וְהָאוֹר שלי נחלש וְהִיָּרַח חוש הריח גם הוא נעלם והחוטם הוא שער הנשמה (סוטה מה ע"ב) וְהַכּוֹכָבִים וההתלהבות היכן היא וְשָׁבוּ לאחר הָעֵבִים התאוות כפי שנחלשה אַחֵר הַגִּשְׁמִיּוֹת (ג) יבוא יום ונפרד עד לפגישה מחדש בזמן שנקרא "תחית המתים" וּבִיּוֹם זה שִׁינְעוּ אֲזוּז ממך אני

קהלת- באור בדרך ה"רמז הרעיוני"
פרק יב

הנשמה שְׁמִרִי השומרת אותך כי אתה הַבֵּית שלי, ואז וְהִתְעֵנִיתוּ תתכופף
לרצפה אתה שהיית אֲנִשִּׁי איש הַחֵיל חזק ועשיר וגם הקיבה וּבָטְלוּ כבר לא
הַטְחָנוֹת מעכלת כפי שהיתה כי אתה גופי לא אוכל כבעבר כִּי מַעֲטוּ
וְחָשְׁכוּ נחלש כח הָרָאוֹת ראית העיניים בְּאַרְבוֹת ולכן גם פחת התיאבון
(ד)אתה גופי מעדיף וְסִגְרוּ להסתגר מאחרי דְלָתִים דלתות הבית ולא כפי
שהיית בעבר מהלך בְּשׁוּק כיום הנך בזמן בְּשָׁפֶל השפל קוֹל והקול לא כפי
שהיה. אינך נדרש לצאת ל- הַטְחָנָה עבודה. השינה כה קלה עד שאתה
וְיָקוּם קם מוקדם לְקוֹל הַצִּפּוֹר בצפרא כלומר בבקר. כבר אין בך את אש
הנעורים וְיִשְׁחוּ כָּל בְּנוֹת הַשִּׁיר וכל הבנות הפורמות צמתן נראות כעת
כהולכות שחוח (ה)ההליכה קשה גַּם תלולית קטנה כהר מְגַבֶּה גבוה יֵרָאוּ
נראית וגם בזמן ההליכה וְחִתְחִתִּים בְּדֶרֶךְ הנך מלא פחדים: שמא תתקל
בילד הטס באופניים, או ממעידה וכו'. וְיִנְאֹץ פוחת והולך הַשֶּׁקֶד כח
ההתמדה וְיִסְתַּבֵּל מתכופף הַחֲגָב הגב ומקבל צורת האות "ח" וְתִפֹּר קלושה
הָאֲבִיוֹנָה התשווקה כִּי אתה הַלֵּךְ הָאָדָם גופי הולך ממני אֶל בֵּית עוֹלָמוֹ
הקבר ואז וְסָבְבוּ בְּשׁוּק הַסּוּפָדִים (ו) עַד אֲשֶׁר לֹא בטרם תפסק לגמרי
יִרְתֵּק חָבֶל הַכֶּסֶף התשווקה למאכל וכו' וְתִרָץ ואני הנשמה הנקראת גִּלְת
הַזָּהָב ארוץ ממך לצרור החיים ואתה וְתִשָּׁבֵר כַּכֹּד עַל הַמַּבּוּעַ בבאר. כאשר
מורידים את הכד בחזקה אל המים אין הוא נשבר כי ינוח על פני המים כקרויה
אולם באין מים הוא יישבר כך אתה גופי תשבר באין בך נשמה וְנִרָץ ונחרץ דין
הַגִּלְגָּל הגילגול הזה להסתיים ויש להוליך אותך גופי אֶל הַבּוֹר הקבר(ז)
וְיִשָּׁב והקברנים יחזירו את הָעֶפֶר עַל הָאָרֶץ עליך גופי כְּשֶׁהָיָה כפי שהיה
לפני הלידה וְהָרוּחַ ואני תִּשׁוּב אשוב אֶל הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר נִתְּנָה נתן אותי
בך אכן העולם הזה הוא (ח) הַבֵּל של הַבָּלִים אֲמָרָה הַקּוֹהֶלֶת הנשמה
הַכֹּל הַבֵּל (ט) וְיִתֵּר ממה שְׁהָיָה שהייתי קֶהֱלֶת הנשמה תָּכֶם מלאה
בחכמה עוֹד לִמָּד למדתי דַּעַת והתחברתי אֶת אֵלֶיךָ הָעַם גופי וְאַיֵּן יצרתי
בך נקודות השקה עימי וְחִקֵּר וחקרתי כיצד לחיות עמך בצורה הכי מושלמת

קהלת- באור בדרך ה"רמז הרעיוני"
פרק יב

תִּקְוָן וחפשתי להיות מְשָׁלִים המושלמת הַרְבֵּה ביותר (י) בְּקֶשׁ בקשתי
קְהָלֶת אני הנשמה שאוהבת חכמה לְמַצֵּא עוד דְּבָרִי דברים שאני חִפָּץ
חפצה בהם וְכָתוּב או מאמרים הכתובים יִשָּׁר ושעברו ביקורת דְּבָרִי ודברים
אֶמֶת המבוססים על נסיון עשיר (יא) וראיתי שדְּבָרִי חֲכָמִים החכמה
פְּדֻרְבָּנוֹת מדרבנים אותי להתקרב אליך גופי וְכַמְשֻׁמְרוֹת הם חודרים
בתודעתי נְטוּעִים ומוטמעים בי. את החכמה הרבה יש בְּעָלִי אֶסְפּוֹת לאסוף
ולארגן והם נִתְּנוּ מִרְעָה ממקור אֶחָד (יב) וְיִתֵּר מִהֶמָּה ממה שאמרתי לך
עד כה בְּנִי גופי הַזֶּהָר לך לַעֲשׂוֹת סִפְרִים סיכומים הַרְבֵּה רבים לחכמה
שאני מעניקה לך כי לא אוכל לחזור עד אֵין קֶץ וְלֶהֱג ולשנן את דברי החכמה
הַרְבֵּה שוב ושוב יִגְעַת ולהתיגע כי אתה בְּשָׁר והשכחה טבועה בך לכן כתוב
את כל דבריי בספר (יג) סוֹף דְּבָר לסיכום: הַכֹּל נִשְׁמָע מובן שאת
הָאֱלֹהִים יש לִירָא וכן אני הדומה לו וְאֵת מִצּוֹתָיו יש לִשְׁמֹר כִּי זֶה כָּל
ייעוד הָאָדָם הגוף כאן בעולם הזה (יד) כִּי אֵת כָּל הַמַּעֲשֶׂה שלי ושלך גם
יחד (סנהדרין צא:), הָאֱלֹהִים יָבֵא בְּמִשְׁפָּט ביום הדין וידונו גם עַל כָּל
דבר נַעֲלָם כגון: מחשבה אִם טוֹב כגון: כוונה טובה שלא יצאה לפועל וְאִם
רָע או שהעלבנו חבר ללא כוונה.